

Auditoria Ambiental Municipal de Sant Just Desvern

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Àrea Metropolitana de Barcelona
Entitat del Medi Ambient

DOCUMENT II – DIAGNOSI AMBIENTAL

Març, 2000

ÍNDEX GENERAL

DOCUMENT I – MEMÒRIA DESCRIPTIVA

DOCUMENT II – DIAGNOSI AMBIENTAL

DOCUMENT III – PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

DOCUMENT IV – SÍNTESI AMBIENTAL

DOCUMENT V – ANNEXOS

Índex de taules

Taula 1: Comparació de la densitat d'habitants pel conjunt del municipi de Sant Just Desvern amb la d'altres municipis veïns (pàg. 11).

Taula 2: Resum de la gestió de la recollida selectiva (pàg. 48).

Taula 3: Composició en metalls pesats de les partícules captades a Sant Just Desvern els dies 23 i 10 d'octubre i 10 de novembre de 1998 (pàg. 59).

Taula 4: Nivells màxims de soroll establerts per l'Ordenança General de Convivència Ciutadana de Sant just Desvern (pàg. 63).

Taula 5: Nivells màxims de soroll en ambients exteriors establerts per diferents institucions competents (pàg. 64).

Índex de gràfics

Gràfic 1: Règim del sòl (pàg. 9).

Gràfic 2: Dotació per habitant de zones verdes públiques (pàg. 11).

Gràfic 3: Densitat d'habitants per barris o sectors administratius a Sant Just Desvern (1999) (pàg. 12).

Gràfic 4: Proporció entre viatges en cotxe i viatges en transport públic (1996) (pàg. 25).

Gràfic 5: Mobilitat externa (1996) (pàg. 26).

Gràfic 6: Habitants per vehicle (1998) (pàg. 26).

Gràfic 7: Consum d'aigua per usos a Sant Just Desvern (1998) (pàg. 39).

Gràfic 8: Comparació del consum domèstic d'aigua potable de Sant Just amb el d'altres municipis (pàg. 40).

Gràfic 9: Evolució del consum d'aigua industrial (1995-1998) (pàg. 40).

Gràfic 10: Consum anual total d'aigua per habitant (1995-1997) (pàg. 41).

Gràfic 11: Tipus de subministraments (1995-1998) (pàg. 42).

Gràfic 12: Percentatge estimat de recollida d'aigües residuals pels col·lectors de Sant Just (1998) (pàg. 43).

Gràfic 13: Nombre d'empreses amb sistemes de depuració d'aigües residuals (1995-1998) (pàg. 44).

Gràfic 14: Evolució dels resultats de les recollides de residus sòlids urbans (1987-1998) (pàg. 47).

Gràfic 15: Producció de residus sòlids urbans (pàg. 49).

Gràfic 16: Percentatge de recuperació de residus sòlids urbans (pàg. 50).

Gràfic 17: Percentatge de residus recollits selectivament respecte el total de residus generats al municipi (1998) (pàg. 51).

Gràfic 18: Comparació entre la recollida de residus per habitant i any de Sant Just Desvern i la de Catalunya (pàg. 51).

Gràfic 19: Comparació de les quantitats de residus recollits a la deixalleria l'any 1998 i 1999 (pàg. 52).

Gràfic 20: Evolució dels residus industrials declarats a Sant Just (1994-1997) (pàg. 53).

Gràfic 21: Evolució de la gestió declarada dels residus industrials de sant Just Desvern (1994-1997) (pàg. 53).

Gràfic 22: Nivells d'immissió de PST a Sant Just (15/10/98 – 18/11/98) (pàg. 58).

Gràfic 23: Nivells d'immissió (P50) de fums normalitzats (FN) (1993-1998) (pàg. 58)

Gràfic 24: Registre temporal d'immissió de soroll a la Carretera Reial (N-340) a l'alçada de l'edifici Walden (pàg. 66).

Gràfic 25: Comparació del consum d'energia de Sant Just amb el d'altres municipis (pàg. 69).

Gràfic 26: Distribució del consum total de combustibles a sant Just Desvern (pàg. 70).

Gràfic 27: Distribució del consum energètic total a Sant Just Desvern per sectors (1998) (pàg. 70).

Gràfic 28: Importància de diferents problemàtiques ambientals associades al municipi segons l'enquesta de qualitat acústica (pregunta nº 11) (pàg. 81).

Índex de plànols

Plànol D-01: Distribució de barris.

Plànol D-02: Diagnosi urbanística.

Plànol D-03: Zones de vegetació.

Plànol D-04: Esquema de mobilitat actual i accessibilitat del vehicle privat.

Plànol D-05: Mapa de soroll. Plànol base.

Plànol D-06.1: Mapa de soroll. Planta nivells d'immissió.

Plànol D-06.2: Mapa de soroll. Nivells d'immissió.

1. PRESENTACIÓ DEL MUNICIPI DE SANT JUST DESVERN.

El municipi de Sant Just Desvern forma part de la comarca del Baix Llobregat, que s'estén des de la muntanya de Montserrat fins el mar, paral·lelament a l'eix format pel curs baix del riu Llobregat. Aquesta comarca compte amb una extensió de 486,5 km², una població de 643.419 habitants (1996), i una densitat de 1.322,5 habitants/km². Està constituïda per 29 municipis, dels quals Sant Feliu de Llobregat n'és la capital.

La proximitat d'aquest territori a la ciutat de Barcelona i el creixement de l'àrea industrial d'aquesta, ha provocat que en el Baix Llobregat s'hi hagin localitzat els serveis i la indústria que la capital catalana no podia absorbir. Dins aquest context comarcal, el municipi de Sant Just Desvern va deixar de pertànyer al Barcelonès per passar a formar part del Baix Llobregat al 1989. La proximitat del municipi a Barcelona ha fet que quedi inclòs dins el continu urbà de la gran ciutat metropolitana, desenvolupant una vocació de territori urbà de qualitat, com a prolongació de la part alta de Barcelona.

Sant Just Desvern té una superfície de 779,26 Ha i està emplaçat a una altitud mitjana de 122 m. Més del 40% de la superfície del municipi (328,62 Ha) es troba inclosa dins dels Parc Metropolità de Collserola, disposant d'una xarxa hidrogràfica de 8,3 km vertebrada per la riera de Sant Just. El municipi es troba sotmès a un clima temperat i suau, típic de zones mediterrànies, amb una temperatura mitjana de 15 °C i una precipitació anual acumulada de 450-500 mm (segons dades de l'Observatori Fabra de Barcelona).

El municipi disposa de 35 km de carrers amb la definició d'un Nucli Urbà (veure plànol D-01) format per un conjunt de barris o zones històriques (Barri Centre, Barri Nord, Barri Sud i l'àrea de la Carretera), un conjunt zones "noves" (Les Basses de Sant Pere i Can Sagrera), antigues urbanitzacions (Bellsolieg, Plana Padrosa i La Miranda), que actualment es troben totalment integrades a l'àrea urbana del municipi, dos polígons industrials (el del Sud-Oest i el del Pont Reixat) i el Centre de Negocis Sant Just - Porta Diagonal. Igualment, el municipi compte amb uns bons

accessos a través de la carretera N-340, de l'autopista A-2 i la confluència de les Rondes de Dalt i del Litoral. Pel que fa referència a l'alçada de les edificacions, a Sant Just Desvern són majoritàriament de tipus baix.

La població del municipi, situada al gener de 1999 en 14.064 habitants, ha experimentant un creixement continuat des de principis del segle XX, destacant el període de 1900-1930 i la dècada dels cinquanta en que la població va doblar-se. A partir dels anys vuitanta fins a l'actualitat, tot i el descens acusat de la natalitat, Sant Just no ha deixat d'incrementar la seva població de forma moderada, encara que, any rera any, la taxa de creixement disminueix. Tanmateix, aquesta tendència coincideix amb les del progressiu envelliment i de reducció del creixement vegetatiu de la població, tot i que mostren ritmes inferiors a les de zones del seu entorn.

Pel que fa al nivell de formació de la població de Sant Just, aquesta presenta un nivell força elevat, tal i com ho demostra el baix índex de no titulats del municipi, 13,7% del total de població de més de 10 anys, que es situa molt per sota del valor comarcal, 22,1%, i del català, 17,7%.

El sistema educatiu del municipi és format per 7 centres públics (entre els que figuren: una llar d'infants, tres centres d'educació infantil i primària, un centre d'educació secundària, un centre de formació per persones adultes i un centre universitari adscrit a la Universitat Politècnica de Catalunya), i 6 centres privats (entre els que figuren: dues llars d'infants; un centre d'educació infantil, primària i secundària; un centre d'educació infantil i primària, un centre d'educació especial i un centre de formació professional).

A nivell macroeconòmic, Sant Just disposa d'una situació privilegiada, amb un Producte Interior Brut per habitant que, pràcticament, duplica al del Baix Llobregat i al de Catalunya (segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya).

L'economia de Sant Just es troba dominada pel sector industrial i pel sector serveis, que presenten un alt grau d'especialització. Així, destaca pel sector industrial, la

indústria químic-farmacèutica, la de perfumeria, la de fabricació de maquinària, la de fabricació d'equipaments elèctrics i la d'instruments de precisió; i pels serveis, el lloguer de maquinària, el comerç a l'engròs, la intermediació i la distribució. Aquest alt grau d'especialització, fa que, tan sols un de cada quatre residents actius al municipi treballi en ell.

El teixit productiu del municipi es compon, majoritàriament, de petites i mitjanes empreses distribuïdes en quatre grans àrees de negoci: el polígon industrial del Sud Oest, el polígon industrial del Pont Reixat, el Centre de Negocis Sant Just - Porta Diagonal i el Nucli Urbà.

La tendència de l'estructura econòmica del municipi s'orienta cap a la proliferació d'activitats terciàries, sector que tendeix cada cop més, a ocupar a un major nombre de població treballadora, contràriament a sectors com l'agricultura, que han anat desapareixent a favor d'una creixent urbanització residencial i industrial.

La taxa d'atur del municipi s'ha situat, en els darrers anys, al voltant del 5% del total de la població activa, molt per sota dels valors enregistrats en municipis veïns (Sant Feliu de Llobregat: 8%, Sant Joan Despí: 7%, ...) i en la comarca (7,5%).

En relació a les necessitats sanitàries del municipi, aquestes estan cobertes a través de l'Àrea Bàsica de Salut. Tanmateix, els serveis sanitaris d'especialistes i d'urgències, que el municipi no li correspon donar, són atesos per serveis d'àmbit metropolità, concretament per la Regió Sanitària Costa de Ponent.

Els serveis socials, són prestats per l'Ajuntament del municipi, orientant-se cap a la vessant assistencial, amb 342 intervencions individuals i 581 problemàtiques abordades durant el 1998, i cap a la promoció de la millora de les condicions de vida, a través de diferents serveis com el de teleassistència, el d'ajuda a domicili, el de gimnàstica per a gent gran, el d'entrenament de la memòria, etc.

La proximitat de la ciutat de Barcelona, amb tota la seva oferta lúdica i associativa, fa que la participació ciutadana en els actes preparats per l'Ajuntament i d'altres entitats no sigui massa alta, existint poca integració d'una part de la població en els actes del municipi. Malgrat tot, el municipi compta amb una gran quantitat d'equipaments culturals i esportius, existint un total de 64 entitats socioculturals.

2. DIAGNOSI AMBIENTAL DEL MUNICIPI.

2.1. ASPECTES ESTRUCTURALS.

2.1.1. Organització i gestió municipal.

2.1.1.1. Síntesi de la situació actual.

L'Ajuntament de Sant Just Desvern s'estructura jeràrquicament en els següents nivells: Alcaldia, Àrees, Regidories i Serveis Tècnics. L'Alcaldia compte amb uns òrgans assessors, formats pel Gabinet de l'Alcaldia i els Serveis Jurídics, i tres grans Àrees (la d'Economia i Govern, la de Serveis a la Persona i la d'Urbanisme, Habitatge i Medi Ambient) situades en un mateix nivell d'importància. Aquestes Àrees es componen, a la vegada, de regidories, existint un total de divuit.

Respecte la temàtica ambiental, l'Ajuntament va crear al 1991 la Regidoria de Medi Ambient, inclosa dins l'Àrea d'Urbanisme, Habitatge i Medi Ambient. Les competències ambientals de l'Ajuntament són desenvolupades, majoritàriament però no de manera exclusiva, a través de l'esmentada regidoria, destacant entre d'altres, la gestió de residus, la jardineria i els espais verds, la neteja viària, l'educació ambiental, etc.

La coordinació de la Regidoria de Medi Ambient amb les altres regidories es realitza a través de reunions periòdiques d'Àrea i de Comissions Informatives, mentre que la coordinació de l'acció ambiental del municipi amb la dels municipis veïns, es realitza a través de les Comissions de Treball de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les reunions del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

2.1.1.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Baixa despesa en medi ambient per habitant.**

En el 1998, la despesa municipal per habitant en medi ambient s'ha situat, excloent les despeses de personal, en 4.288 ptes/hab, xifra que, comparativament amb les d'altres municipis de població similar, és baixa.

- **Existència d'una normativa pròpia en matèria ambiental i escàs nombre de denúncies.**

Pel que fa als aspectes ambientals, el municipi disposa de l'Ordenança General de Convivència Ciutadana (BOP. núm. 123, 24/5/1995), que entre d'altres aspectes socials, contempla també temes ambientals, com la protecció de la via pública, la protecció de les zones naturals i jardins públics, la neteja urbana i abocament de residus industrials, l'emissió de sorolls i les activitats que originin gasos, vapors, fums, pols i bafs. Aquesta Ordenança esdevé la guia legal bàsica en matèria ambiental utilitzada per l'Ajuntament, aplicant-se Reglaments de tipus metropolità en els aspectes que queden fora l'abast d'aquesta normativa.

El nombre de denúncies (interposades per particulars o per l'Administració Local) per incompliments d'aquest marc normatiu és escàs, fet que redueix l'eficàcia real de la normativa.

- **Existència de canals de comunicació entre regidories, municipis veïns i altres administracions.**

L'Ajuntament disposa d'unes eines definides, com són les reunions d'Àrea i les Comissions Informatives, per tal de facilitar la comunicació entre les regidories. Aquest fet és especialment important, alhora de coordinar les funcions i actuacions de cadascun dels diferents òrgans municipals que tenen una relació directa o indirecta amb el Medi Ambient.

També disposa d'uns canals de comunicació i discussió amb els representants d'altres municipis veïns i altres administracions, com són les Comissions de Treball de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les reunions del Consell Comarcal, per tal de poder coordinar les diferents polítiques i actuacions, analitzar possibles conflictes, etc.

- **Augment de la capacitat de control de les activitats econòmiques del municipi.**

En el 1999, l'Ajuntament de Sant Just ha incorporat, a través de la seva aprovació, l'ordenança elaborada per la Diputació de Barcelona que desenvolupa la Llei d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental (Llei 3/1998, de 27 de febrer, desplegada en el Decret 136/1999, de 18 de maig). Aquesta normativa (Ordenança reguladora de la Intervenció Integral de l'Administració Municipal en les activitats i instal·lacions, BOP 131-annex 1 de 2/6/99, corregida en el BOP 146 del 19/6/99) permet un control més estricte, per part de l'Ajuntament, de les activitats que es desenvolupen al municipi, tant actuals com futures, evitant les confusions competencials que s'originaven sovint entre les diferents administracions.

Aquesta nova capacitat s'afegeix al ja demostrat interès, per part de l'Ajuntament, en el seguiment de l'activitat industrial i comercial del municipi, tal i com ho demostra el complet registre d'activitats disponible.

- **Dispersió de la informació.**

Tot i que l'Ajuntament concentra bona part de la informació mediambiental del municipi, aquesta encara es troba dispersa entre diferents regidories, fet que dificulta l'accés ràpid a la mateixa i el seu coneixement. Tanmateix, existeix informació ambiental sobre el municipi dispersa per diferents administracions i entitats, no disponible en l'Ajuntament.

2.1.1.3. Conclusions.

L'Ajuntament de Sant Just Desvern disposa d'una despesa ambiental per habitant continguda, que no va en detriment de les competències que desenvolupa. A nivell legal, l'activitat ambiental municipal es regeix, principalment, per l'Ordenança General de Convivència Ciutadana de Sant Just Desvern, reforçant-se, en aquells aspectes on no arriba el seu abast, amb Reglaments Metropolitans. Malgrat aquest marc normatiu, el nombre de denúncies per incompliments és baix.

La Normativa del municipi s'ha vist complementada, l'any 1999, amb l'aprovació de l'Ordenança que desenvolupa la Llei d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental. Aquesta normativa augmenta la capacitat municipal de control i seguiment de les activitats econòmiques que es desenvolupen al municipi.

El municipi disposa d'uns canals de comunicació a nivell intern (entre regidories), a nivell intermunicipal i entre administracions, que permeten la necessària coordinació i coneixement de les polítiques i actuacions ambientals.

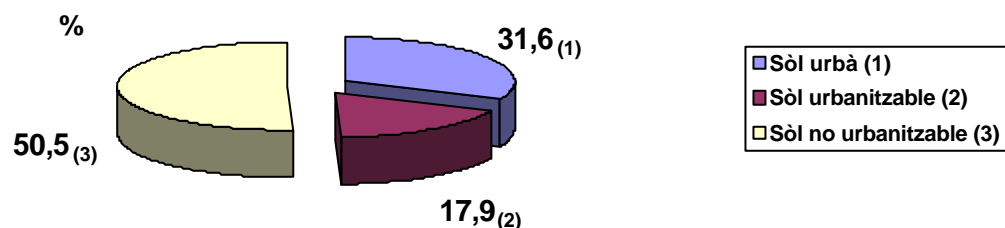
2.1.2. Planejament urbanístic i usos del sòl.

2.1.2.1. Síntesi de la situació actual.

El municipi de Sant Just Desvern té un planejament urbanístic d'abast supramunicipal des del Pla Comarcal de 1953 ("Plan de Ordenación de Barcelona y su Área de Influencia"), revisat posteriorment al 1976, amb l'aprovació definitiva del Pla General Metropolità de Barcelona, pel qual s'estableix la classificació del sòl, la xarxa viària bàsica i la zonificació del municipi. La classificació del sòl va ser revisada al 1984 (Pla d'Actuació Urbanística (PAU) de 1984-88) i al 1989 (PAU 1988-1992). Per altra banda, el Pla Especial de Collserola de 1987 i la modificació del Pla General Metropolità de 1991, van establir l'ordenació urbanística de la part alta del terme.

Actualment, el municipi disposa d'una superfície de 779,26 Ha, de la qual més de la meitat, un 50,5%, es classifica com a sòl no urbanitzable.

Gràfic 1: Règim del sòl (1999).

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, 1999.

Del total de sòl urbanitzable, el 7,4% és programat, pertanyent a sectors localitzats en el Mas Lluhí, la riera de Sant Just i la zona nord de la Miranda. La resta de sòl urbanitzable és no programat, localitzant-se a la banda alta de la Vall de Sant Just.

Segons l'actual planejament, el total del sòl qualificat com a parcs i jardins urbans (qualificació 6, segons el planejament vigent) és de 67,16 Ha, de les quals el 32,3%

estan dins de l'àrea urbana consolidada i la resta dins l'àmbit de Collserola. Tanmateix, un 38,6% correspon a zones verdes de caràcter metropolità. Actualment, el municipi compta amb 12,5 Ha corresponents a zones verdes públiques urbanes, amb un total de 5.297 arbres localitzats tant en aquests espais com en la via pública.

Pel que fan als equipaments comunitaris i dotacions (qualificació 7, segons el planejament vigent), existeix una reserva de 82,17 Ha, de les quals el 62,1% (terrenys situats al Mas Lluhí, a Can Coscoll, a la Plana Padrosa i a la Vall de Sant Just) pertanyen a equipaments de caràcter metropolità.

Com a principals iniciatives actuals, impulsades des de l'Ajuntament i altres administracions competents, amb una clara implicació urbanística figuren: el Trambaix o tramvia del Baix Llobregat, la modificació del Pla General Metropolità al sector de Mas Lluhí, Modificació del Pla Parcial de la Bonaigua i la nova delimitació del Parc Metropolità de Collserola.

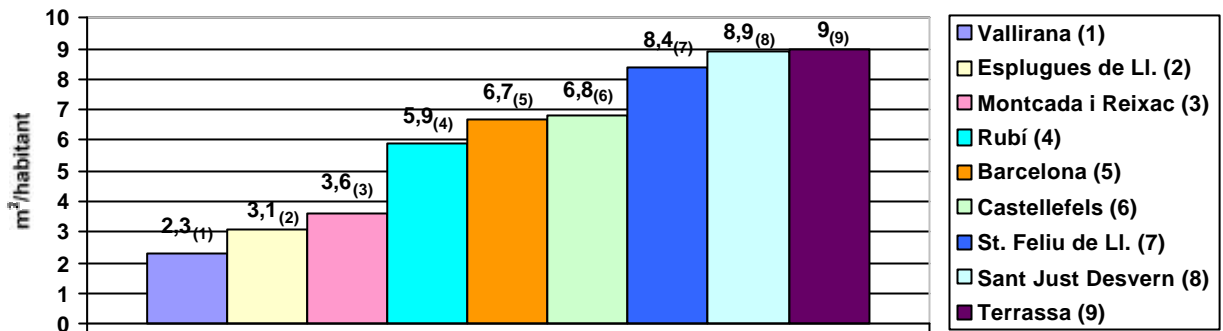
2.1.2.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **El municipi disposa d'una important extensió de zones verdes públiques urbanes, amb un destacat potencial de creixement.**

Segons el darrer cens de zones verdes públiques urbanes municipals, Sant Just Desvern compta amb una superfície destinada en aquest ús de 12,5 Ha, que suposa una superfície per habitant de 8,9 m²/hab.

L'actual superfície destinada a zona verda pública suposa un 43% del total de reserves de sòl destinades a parcs i jardins urbans prevista en el planejament vigent. D'aquesta manera, el potencial de creixement d'aquestes zones és encara elevat, preveient-se un augment progressiu en el futur.

Gràfic 2: Dotació per habitant de zones verdes públiques (1999).

Font: AUDING, a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i de les Auditories Ambientals Municipals (Diputació de Barcelona), 1999.

▪ **Domini del model urbà d'urbanització extensiva.**

El desenvolupament urbà de Sant Just Desvern es caracteritza per la presència dominant de la casa unifamiliar o aïllada, segons un model d'urbanització extensiva.

Aquest fet comporta una baixa densitat de població al conjunt del municipi, 18 hab/Ha (49 hab/Ha pel conjunt de la zona urbana o 65 hab/Ha per la zona urbana residencial), en relació als municipis del seu voltant.

Taula 1: Comparació de la densitat d'habitants pel conjunt del municipi de Sant Just Desvern amb la d'altres municipis veïns.

Municipi	Densitat (hab/Ha)
Sant Just Desvern	18
Sant Feliu de Llobregat	30
Sant Joan Despí	48
Esplugues de Llobregat	102
Cornellà de Llobregat	120

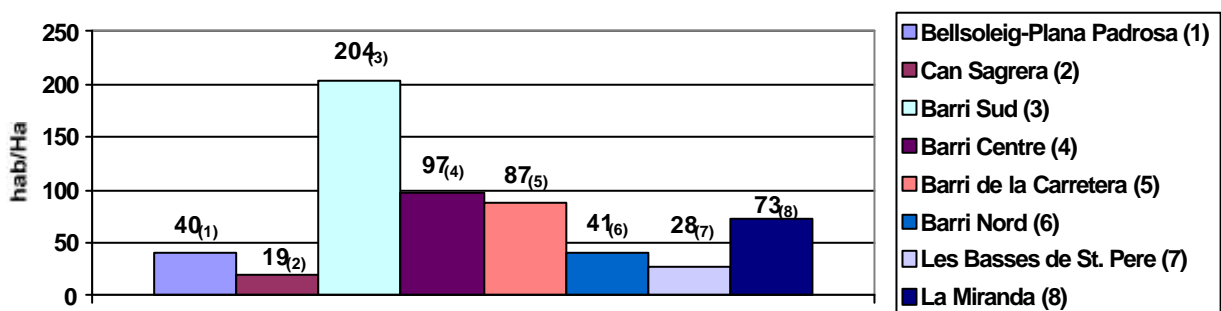
Font: Institut d'Estadística de Catalunya, 1999.

Malgrat tot, aquesta densitat es mostra molt variable al llarg del municipi, de manera que en una mateixa zona es poden trobar punts de densitat moderada i punts de densitat baixa.

Aquesta variabilitat queda reflectida quan s'intenta classificar les diferents zones del municipi segons la seva densitat, obtenint-se fins a 5 grups:

- El format pel Centre de Negocis Sant Just-Porta Diagonal i els polígons industrials del Sud-Oest i Pont Reixat, que suposa el 25% de la superfície urbana del municipi, amb una densitat d'habitants nul·la.
- El format per les Basses de Sant Pere i Can Sagrera (zones de recent creixement urbà), que suposa el 16% de la zona urbana del municipi, amb una densitat mitjana de 24 hab/Ha.
- El format per la Plana Padrosa, Bellssoleig i el Barri Nord, que suposa el 29% de la zona urbana del municipi, amb una densitat mitjana de 41 hab/Ha.
- El format per l'àrea de la Carretera, el Barri Centre i la Miranda, que suposa el 25% de la zona urbana del municipi, amb una densitat mitjana de 87 hab/Ha.
- El format pel Barri Sud, que suposa el 5% de la zona urbana del municipi, amb una densitat mitjana de 204 hab/Ha.

Gràfic 3: Densitat d'habitants per barris o sectors administratius a Sant Just Desvern (1999).

Font: AUDING, a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Just, 1999.

▪ **Convivència entre l'ús residencial i l'ús industrial del sòl.**

A Sant Just Desvern, la trama urbana residencial es complementa amb uns importants àmbits de sòl per a usos industrials, sobre la carretera N-340 i llindant amb els municipis de Sant Feliu de Llobregat i Sant Joan Despí (polígons del Sud-

oest i Pont Reixat), configurant-se dos ambients urbans totalment diferents, però que, al no interferir-se en termes d'ocupacions mixtes del sòl, conviuen raonablement.

- **Voluntat d'orientar el creixement urbanístic del municipi cap a la mínima afectació de l'àmbit de la Serra de Collserola.**

Amb pràcticament un 18% de la seva superfície classificada com a sòl urbanitzable, el municipi de Sant Just Desvern encara disposa d'un cert potencial de creixement urbanístic, tot i que d'aquest sòl només un 7,4% és urbanitzable programat. Aquest creixement programat és petit en terme de superfície però no en terme de densitat d'habitatges, donat que el nombre d'habitatges previst en aquestes zones és superior al previst en sòls urbanitzables no programats.

Actualment, el creixement urbanístic s'orienta, per una banda, cap l'ús residencial del vessant nord de la riera de Sant Just, des del límit amb Sant Feliu de Llobregat fins Can Padrosa, espai que es coneix amb el nom de Mas Lluhí. I per l'altra, cap el desenvolupament de zones verdes, zones d'equipaments i la connexió de l'avinguda de la Riera amb el camí de Vallvidrera, sota l'àrea de Bellssoleig, espai conegut com el sector de La Bonaigua, amb una clara incidència sobre l'ordenació dels marges de la riera de Sant Just.

Pel que fa a les reserves de sòl urbanitzable no programat, aquestes es situen principalment en la banda alta de la riera de Sant Just, dins d'un àmbit que pertany clarament a la Serra de Collserola, on actualment s'estan realitzant actuacions relacionades amb la reforestació de zones degradades, la potenciació de recorreguts a peu, l'execució d'instal·lacions específiques pel parc, etc. La voluntat municipal és d'evitar una excessiva ocupació urbanística d'aquests espais, alhora que potencia un augment raonable de la densitat d'altres zones urbanes del municipi a través de petites actuacions de nova centralitat.

Tot i que existeix un desig popular generalitzat i manifest a favor de no tocar la banda alta de la Vall de Sant Just, aquest fet topa amb la realitat d'una zona natural periurbana on es barregen, a part d'aquests desigs, tot tipus d'interessos. Per tant, la materialització d'aquest desig és actualment força complexa i fa necessària la involucració de tots els agents socials, econòmics i polítics.

- **L'existència de zones reservades per a equipaments metropolitans amenacen l'àrea natural de la Serra de Collserola.**

Existeix una important reserva de sòl per a equipaments d'escala metropolitana (qualificació 7c, segons el planejament vigent) situada entre Mas Lluhí i Plana Padrosa, i en la part alta de la riera del municipi, que es troben incloses dins l'espai natural de la Serra de Collserola.

2.1.2.3. Conclusions.

Sant Just Desvern, tot i tenir més de la meitat del seu terme classificat com a sòl no urbanitzable, encara disposa d'un cert potencial de creixement urbanístic (17,9% de la seva superfície), que actualment es troba contingut pel fet que només una petita fracció d'aquest (un 7,4%) és urbanitzable programat. Tot i ser el creixement urbanístic programat petit en termes de superfície, no ho és tant en termes de densitat d'habitatge.

Tanmateix, la línia d'actuació de l'Ajuntament es dirigeix cap a la densificació raonable d'espais urbans existents al municipi, evitant una excessiva ocupació de les zones urbanitzables no programades situades dins l'àmbit de la Serra de Collserola. En aquest sentit, el conjunt de la ciutadania de Sant Just Desvern mostra un desig generalitzat de mantenir la banda alta de la Vall de Sant Just lliure de qualsevol ocupació urbanística, sent conscient, alhora, de la complexitat d'aquest fet.

El desenvolupament urbanístic del municipi ha seguit, en una part molt significativa, un model d'urbanització extensiva, amb la proliferació de cases unifamiliars i aï llades amb jardí, fet que comporta, pel conjunt del municipi, una densitat de població baixa, tot i la marcada variabilitat zonal existent.

Aquest model urbà ha estat directament influenciat pel tipus d'habitants que han anat poblant el municipi, caracteritzats, majoritàriament, per tenir rendes mitjanes i altes, i per la seva proximitat a una densa ciutat com Barcelona, amb escàs sòl urbanitzable.

L'ús residencial ha conviscut de manera raonable amb la important extensió industrial del municipi, derivada també, de les necessitats originades de la gran regió metropolitana en la que es troba immers el municipi.

Pel que fa a les zones verdes públiques, la superfície existent per habitant al municipi esdevé una de les més elevades de la regió metropolitana de Barcelona. A més, actualment aquestes àrees disposen d'un alt potencial de creixement, podent-se preveure un augment progressiu en el futur.

2.1.3. Sistemes naturals.

2.1.3.1. Síntesi de la situació actual.

El municipi de Sant Just Desvern disposa de més del 40% (qualificació 27, segons el planejament vigent) del seu terme inclòs dins l'espai natural de la Serra de Collserola (espai pertanyent al Pla d'Espais d'Interès Natural), mostrant un variat mosaic de paisatges que integra conreus, prats secs d'albellatge, alzinars, brolles, pinedes, i vegetació arbòria en galeria que aprofita la humitat de la riera.

Exceptuant algunes àrees d'obaga, l'alteració humana del medi, durant segles, fa difícil reconèixer el domini de l'alzinar típic mediterrani o alzinar amb marfull. La degradació d'aquesta comunitat comporta l'aparició d'abundants brolles, més o menys esclarissades, o en el cas més favorable, de màquies d'alzina riques en bruc boal, cobertes per un estrat arbori de pi blanc. Tanmateix, molts punts de la soleia ofereixen un estat vegetal que es debat entre la brolla i el fenessar, amb abundància d'espècies piròfites.

Aquest mosaic vegetal provoca el desenvolupament d'una diversitat faunística àmplia, típicament mediterrània, entre la que trobem espècies molt comunes (com per exemple: la granota comuna, salamandres i sargantanes, pel que al grup dels amfibis i rèptils; el tudó, la merla i el pardal, en el grup de les aus; el senglar, el conill i l'esquirol, en el grup dels mamífers, etc) i d'altres més excepcionals com l'ortòpter Brachycrotaphus tryxalicerus, entre els invertebrats, el teixó entre els mamífers i el xoriguer comú, entre les aus. Igualment, el territori natural de municipi, esdevé un indret de pas per diverses aus migratòries.

La notable expansió urbanística que ha patit la zona l'indant amb la serra de Collserola, fa que aquest espai constitueixi una petita illa natural enmig d'una gran aglomeració urbana. Aquest fet, ha causat un augment de la freqüentació humana d'aquest espai, que, malgrat tot, mostra un bon estat general de conservació.

2.1.3.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Sant Just Desvern integra dues realitats totalment contraposades: la metropolitana i la natural.**

El municipi de Sant Just Desvern es troba immers dins la gran àrea d'influència de la ciutat de Barcelona, estant clarament connectat a un continu urbà on viuen més de quatre milions d'habitants i patint els impactes fragmentadors del traçat de grans infraestructures lineals, que formen una de les principals connexions de la capital catalana amb la resta de l'Estat.

Per altra banda, de les 779,26 Ha que conformen el seu terme municipal, el 50,5% corresponen a sòl no urbanitzable, del qual 328,6 Ha queden incloses dins el Parc Metropolità de Collserola.

- **Sant Just Desvern disposa d'uns espais naturals valuosos i diversos.**

El territori no urbanitzat del municipi de Sant Just, tot i constituir un indret periurbà, presenta un estat de conservació sorprenentment bo, mostrant un mosaic de paisatges que integra conreus, prats secs, màquies, brolles, rouredes, alzinars, pinedes i vegetació arbòria en galeria al voltant de la riera.

Tot i la dominància al municipi de zones de vegetació arbustiva, en la major part d'aquestes es desenvolupa un important estrat arbori de pi blanc. Aquestes pinedes, tot i no constituir una comunitat botànica estricta, donen a la zona natural del municipi una imatge força boscosa. Com a veritable comunitat boscosa i de gran valor ecològic, destaca, a la banda alta de la conca de la riera de Sant Just, una àrea de 50 Ha d'alzinar mediterrani amb roures.

El Consorci del Parc Metropolità de Collserola en coordinació amb d'altres institucions, ha portat a terme diferents actuacions de reforestació, com les desenvolupades sota el turó de Llevanol (1982), en una àrea situada al cantó de llevant de la Vall, i la dels voltants de la font de la Beca (1989-1990).

La topografia del terme municipal proporciona, també, diversos indrets de gran interès paisatgístic, ja sigui per la seva qualitat visual, com pel fet de constituir miradors privilegiats de les comarques del Barcelonès i del Baix Llobregat.

Aquesta diversitat d'ambients permet el desenvolupament d'una gran diversitat faunística, que utilitza aquests hàbitats com a font d'alimentació i lloc de reproducció. Destaca la presència de fauna típica mediterrània com porcs senglars, guineus, perdius, conills, etc, comptant amb espècies excepcionals com el xoriguer comú, el teixó i l'ortòpter Brachycrotaphus tryxalicerus.

- **Els prats sabanoïdes d'albellatge i les zones de conreu esdevenen unitats de paisatge que cal preservar.**

L'albellatge és una gramínia que arriba a superar el metre d'alçària i que constitueix una tipologia de prat anomenada "sabanoïde", fent referència a les sabanes africanes on aquesta espècie també és present. Es tracta així, d'una unitat de paisatge de fortes connotacions subtropicals. A Sant Just ocupen les zones aclarides i els conreus abandonats.

Aquests prats tenen una gran importància ecològica, ja que s'hi desenvolupen nombroses espècies d'insectes i papallones, tenen una elevada densitat de conills i d'aus interessants, com ara les perdius, i són el lloc de cacera de diverses espècies de rapinyaires, que s'alimenten dels insectes i els petits rosegadors que viuen als prats. El contacte d'aquests prats amb els boscos incrementa el seu interès per a moltes espècies faunístiques que necessiten els dos hàbitats per completar el seu cicle biològic.

Malauradament es tracta d'una comunitat cada vegada més escassa ja que el seu manteniment és el resultat de la interacció dels incendis i la pastura.

Per altra banda, tot i que progressivament l'activitat agrícola al municipi ha anat desapareixent a favor d'una creixent urbanització residencial i industrial, el municipi disposa encara d'unes valuoses àrees agrícoles situades, principalment, al voltant de la riera de Sant Just, sobretot en la seva banda alta i a la zona oest del municipi, on trobem les masies de Can Coscoll, Can Roldan i Can Gelabert. Per altra banda, l'Ajuntament fomenta, entre la població de Sant Just, el manteniment d'una horta familiar tradicional mitjançant el condicionament d'uns terrenys del domini públic situats al Passeig de la Muntanya nº 20 bis.

- **Manca d'integració urbana de la riera del municipi.**

Els límits del terme municipal coincideixen amb els de la meitat superior de la conca hidrogràfica formada per la riera de Sant Just o de Pahissa i els seus torrents tributaris (torrent de Can Biosca, torrent del Ferro, torrent del Rector,...).

El tram superior d'aquest curs d'aigua, inclòs dins l'àmbit del Parc Metropolità de Collserola, presenta un estat de conservació acceptable. En canvi, quan ens endinsem cap les àrees urbanes, la necessitat de garantir una bona capacitat de desguàs i d'estabilitat en cas d'avingudes extraordinàries, ha provocat el desenvolupament d'actuacions sectorials que condueixen a la proliferació de trams canalitzats amb estructures de formigó armat. Així, la riera no es troba integrada a l'estructura urbana, perdent-se el seu valor paisatgístic, caracteritzat per la seva vegetació arbòria més frondosa, i l'ecològic.

- **El terme de Sant Just es troba creuat per una alta densitat de línies aèries d'alta tensió.**

El fort pes dels interessos econòmics en la planificació de l'estesa de línies elèctriques i les grans necessitats energètiques generades per la gran ciutat de

Barcelona, han fet que pel terme de Sant Just circulin multitud de línies elèctriques (més de 32 km), que creuen, tant la zona del Parc Metropolità de Collserola, com zones residencials (la Plana Padrosa i Bellsolig). Segons el Pla Especial de Collserola (1987), moltes d'aquests línies conductores estan fora d'ordenació per travessar espais qualificats com a "zona natural".

L'elevada presència de línies elèctriques aèries provoca l'augment dels riscos d'incendi forestal, d'electrocució i/o topada d'ocells, d'exposició de la ciutadania a camps electromagnètics (els efectes de la qual es troben actualment en discussió), etc, als que cal afegir impactes com el visual i el paisatgístic. Tanmateix, existeixen al terme línies fora de servei que encara no han estat eliminades, com per exemple la línia que va de Can Cuiàs a Sant Pere Màrtir.

En l'actualitat, ja s'han dut a terme actuacions dirigides cap el soterrament d'algunes d'aquestes línies, com les realitzades a Can Candeler, i s'ha plantejat la realització d'un pla que contempli actuacions similars pel conjunt de línies elèctriques que creuen el municipi.

- **La pràctica de la caça i l'aprofitament cultural i de lleure; dos usos molt diferenciats per l'espai natural del municipi.**

En l'espai natural del municipi, així com en una bona part de la resta del Parc Metropolità de Collserola, es desenvolupen activitats tan diferents com la pràctica de la caça i les activitats culturals i/o de lleure.

Així, per una banda, el terme de Sant Just compta amb la presència de diverses espècies d'interès cinegètic, com porcs senglars, conills, perdius, etc, presents en densitats variables i que no sempre mantenen un equilibri amb la pressió cinegètica. En el cas de la caça menor, aquesta pressió cinegètica és difícilment controlable, donada l'elevada densitat de caçadors en l'àmbit de la Serra de Collserola (una mitjana d'un caçador per 3,8 Ha). Aquest fet, afecta molt negativament a espècies en forta regressió, com són les perdius.

Per altra banda, el nombre de visitants de l'espai natural del municipi va incrementant-se any rera any, atrets per les possibilitats de lleure (excursionisme a peu, passeigs amb bicicleta, excursions a cavall, etc) i l'interès ecològic (vegetal i faunístic) que ofereix aquesta àrea. Aquesta afluència de visitants s'ha conduït a través de la senyalització de diferents itineraris que recorren alguns dels paratges més interessants inclosos en l'àrea natural del municipi.

Aquests dos usos tan diferenciats poden arribar a ser incompatibles, produint-se situacions conflictives entre els col·lectius de caçadors i de visitants.

- **L'Ajuntament i el Consorci del Parc Metropolità de Collserola s'encarreguen de la prevenció d'incendis forestals.**

La freqüentació intensa de l'espai natural del municipi i l'elevada inflamabilitat de les comunitats vegetals que s'hi troben, eleven el risc d'incendi forestal de la zona. Malgrat aquest fet, la reduïda dimensió de les zones cremades (majoritàriament per sota de les 2 Ha) indica que existeix un control eficaç d'aquest risc, control del qual són responsables tant l'Ajuntament de Sant Just com el Consorci del Parc Metropolità de Collserola.

Per una banda, el Consorci del Parc Metropolità de Collserola, com a òrgan gestió de l'espai natural de Collserola, és l'encarregat de dur a terme les actuacions de prevenció d'incendis forestals com ara la instal·lació d'hidrants, basses d'aigua, acondicionament de camins d'accés a diferents punts del parc, reducció de les masses forestals, sensibilització pública, etc.

Per altra banda, l'Ajuntament reforça l'activitat del Consorci participant en la desbrossada de camins, manteniment de les instal·lacions contra-incendis, etc. A més, ha elaborat un Pla de Prevenció d'Incendis Forestals (1998) i un Pla d'Actuació Municipal (1999), per tal de facilitar l'actuació en cas d'emergència.

2.1.3.3. Conclusions.

El municipi de Sant Just Desvern es caracteritza per formar part del continu urbà de la ciutat de Barcelona i per disposar de més del 40% del seu territori ocupat pel Parc Metropolità de Collserola. Aquest espai natural presenta un estat de conservació força bo, mostrant una gran diversitat de paisatges, entre els quals es poden destacar per la seva importància, les zones de conreu, els prats sabanoides d'albellatge i els boscos d'alzines i roures. Tanmateix, moltes de les zones de vegetació baixa del municipi es troben cobertes per un important estrat arbori de pi blanc, que dóna una imatge de bosc a bona part de la zona natural. Aquest mosaic paisatgístic es tradueix amb la proliferació d'una gran diversitat faunística, podent-se observar animals com el teixó i el xoriguer comú.

La riera de Sant Just, al seu pas per l'àrea urbana, es perd com a unitat paisatgística i natural, destacant l'elevada presència de línies elèctriques aèries en zones naturals i residencials, que eleva certs riscos potencials com per exemple el d'incendi forestal, el d'electrocució d'animals, etc. Aquest fet ha provocat el plantejament de la necessitat d'elaborar un pla pel soterrament d'aquestes línies.

L'augment de l'afluència de visitants a la zona natural del municipi i l'elevada pressió cinegètica (existeix una mitjana d'un caçador per cada 3,8 Ha) que suporta la zona de Collserola pot ocasionar l'aparició de conflictes entre aquests dos col·lectius d'usuaris de la zona.

Tanmateix, la freqüentació dels espais naturals provoca un increment del risc d'incendi forestal, tot i que les escasses extensions cremades fins a l'actualitat són un exemple d'una eficaç actuació de prevenció realitzada tant pel Consorci del Parc Metropolità de Collserola com per l'Ajuntament de Sant Just Desvern. Aquest últim, ha elaborat, darrerament, un Pla de Prevenció d'incendis Forestals i un Pla d'Actuació Municipal.

2.1.4. Mobilitat.

2.1.4.1. Síntesi de la situació actual.

El municipi de Sant Just Desvern disposa d'una bona accessibilitat per carretera a través de l'autopista A-2, la carretera N-340 i la confluència de les Rondes de Dalt i del Litoral.

Pel que fa al transport públic, pel terme de Sant Just circulen un total de 14 línies d'autobusos, tres de les quals pertanyen a l'Entitat del Transport de l'Àrea Metropolitana del Transport i les restants a diferents empreses privades. Tanmateix, existeix una parada de taxis a la plaça Parador i, al 1999, s'ha endegat l'anomenat TAXIBUS, amb l'objectiu de facilitar la comunicació, amb el centre del municipi, dels veïns dels Barris de La Plana Padrosa i Bellsolieg i, a la vegada, facilitar els desplaçaments del col·lectiu de gent de més de 65 anys, amb dificultats de mobilitat.

En el municipi, per a cada viatge en transport públic, es realitzen, com a mínim, cinc en cotxe privat. Actualment, el municipi té censats 11.283 vehicles, situant l'índex de motorització del municipi en un vehicle per a cada 1,2 habitants i un turisme per a cada 1,6 habitants.

Pel que fa a la mobilitat interna, un 60% dels viatges es fan a peu i la resta es fan, principalment, en transport privat. L'ús del transport públic per moure's per l'interior del municipi encara és baix. Malgrat tot, aquest transport ha millorat a partir de dos fets: la posada en funcionament de les línies d'autobusos metropolitans, en concessió a empreses privades, "Esplubus" i "Esplujust", que van transportar al 1997 un total de 163.525 persones, i de l'esmentat TAXIBUS. La mobilitat externa, es caracteritza pel fet de que més del 70% dels viatges es realitzen en transport privat.

Diàriament, la mobilitat obligada del municipi genera 17.000 viatges, dels quals el 62,5% corresponen a mobilitat per treball i el 37,5% a mobilitat per estudi. D'aquests

viatges, el 55% tenen com a destí la ciutat de Barcelona i un 29% la comarca del Baix Llobregat.

Sant Just disposa d'una xarxa viària de 35 km de la qual destaquen, com a tres eixos bàsics de la mobilitat municipal, el carrer Major, l'avinguda de la Indústria i la Rambla de Sant Just, connectats per la carretera N-340 (Carretera Reial). El 80% del carrers del municipi disposa de voreres de fins a 1,5 m d'amplada i cada mes es produeixen 12,4 accidents de trànsit.

L'oferta de places d'aparcament de zona blava és de 254, concentrades en els carrers més centrals del municipi, on es localitza la major part del comerç. Tanmateix, en aquesta zona, s'han condicionat cinc trams de carrers de prioritat invertida per tal de millorar la mobilitat del vianant.

2.1.4.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Transport públic poc adequat per atendre les necessitats actuals de mobilitat intramunicipal i intermunicipal.**

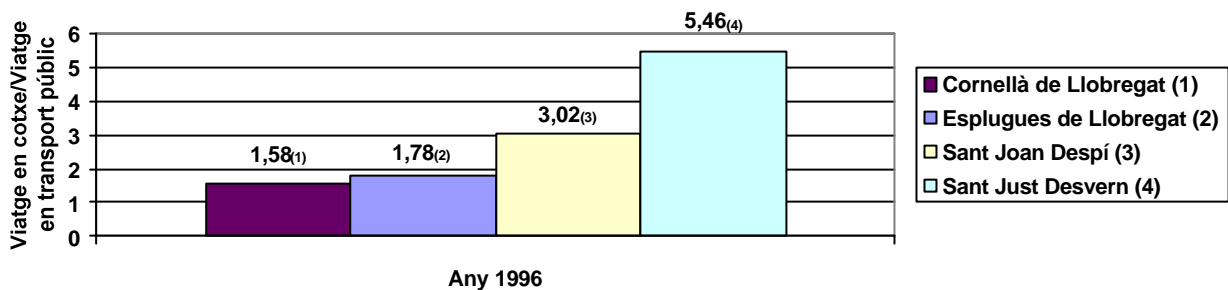
Tot i les 14 línies d'autobusos que circulen pel terme de Sant Just Desvern, la majoria formen part de recorreguts intermunicipals que uneixen el Barcelonès amb diferents municipis del Baix Llobregat, circulant per la carretera N-340 (Carretera Reial) sense introduir-se dins de Sant Just. Les úniques línies que circulen pels carrers interiors del municipi són "l'Esplubus", "l'Esplujust", el 157, el 63 i el L10. Igualment, el municipi només disposa d'una sola línia nocturna que comunica Barcelona, Sant Just Desvern i Sant Feliu de Llobregat.

A l'escassa informació que arriba a la ciutadania sobre el servei d'algun d'aquests autobusos, s'afegeix una freqüència de pas en general baixa i uns horaris limitats. A més no existeix cap línia que comuniqui el centre del municipi amb algun servei de transport públic fix (estació de la RENFE de Sant Feliu de Llobregat o el metro de Barcelona).

Pel que fa al servei de taxi, Sant Just disposa d'una parada de taxis en el centre del municipi, que permet l'enllaç dels barris més allunyats amb el centre . Malgrat tot, el taxi és un mitjà de transport car i per tant menys popular.

Aquesta situació fa que, a Sant Just, per a cada viatge en transport públic que es realitza, es fan cinc amb transport privat, relació que supera a la d'altres municipis veïns.

Gràfic 4: Proporció entre viatges en cotxe i viatges en transport públic (1996).

Font: AUDING, a partir de les dades d'INTRA S.L., 1998.

▪ **EL TAXIBUS, una iniciativa municipal de transport públic intramunicipal.**

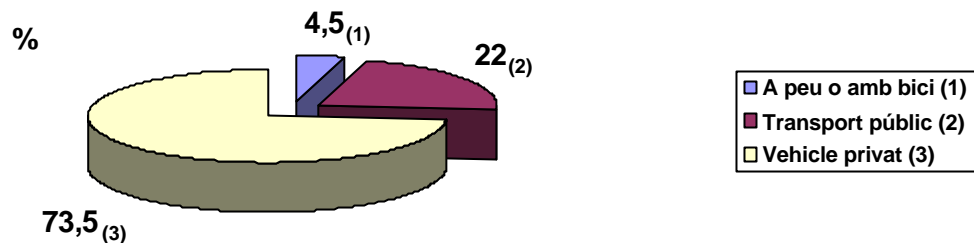
L'Ajuntament de Sant Just Desvern va endegar, a principis del 1999, la prova pilot del TAXIBUS, amb l'objectiu de facilitar la comunicació amb el centre del municipi de les persones que viuen en els barris més allunyats (la Plana Padrosa i Bellssoleig) i, a la vegada, facilitar els desplaçaments del col·lectiu de gent de més de 65 anys. El TAXIBUS és un mitjà de transport públic basat en taxis que realitzen trajectes determinats amb un seguit de parades establertes i un preu fix per trajecte.

▪ **Elevat ús del vehicle privat, sobretot per a la mobilitat intermunicipal.**

La situació dels transport públic del municipi, el fet de que només un de cada quatre residents treballin al municipi i la proximitat amb Barcelona, amb tota la seva oferta lúdica i de serveis, fan que més del 70% dels viatges cap a l'exterior del municipi es

realitzin en transport privat, sent també notable, el nombre de vehicles procedents d'altres municipis i que tenen com a destí Sant Just.

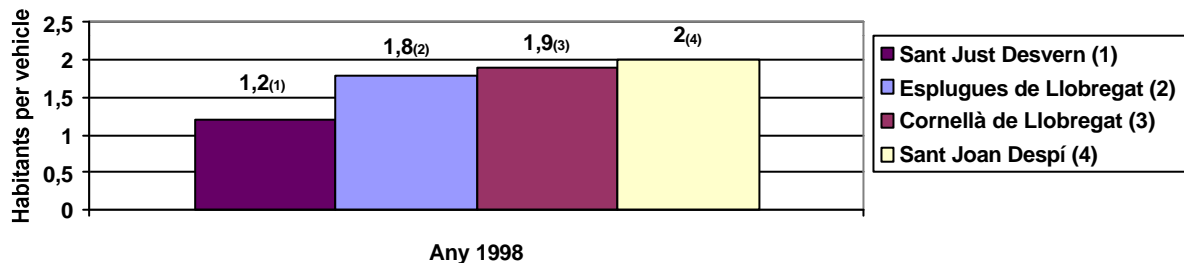
Gràfic 5: Mobilitat externa (1996).

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 1998.

Aquest fet fa que, actualment, en el municipi estiguin censats 11.283 vehicles, sent l'índex de motorització d'un vehicle per a cada 1,2 habitants i un turisme per a cada 1,6 habitants. Aquest valor, situa a Sant Just al capdavant dels municipis del seu voltant.

Gràfic 6: Habitants per vehicle (1998).

Font: AUDING, a partir de les dades d'INTRA S.L., 1998.

- **Afavoriment de la mobilitat del vianant, però existència encara de voreres estretes en alguns dels carrers del municipi.**

El municipi no compta amb cap carrer d'ús exclusiu per a vianants. Però, tenint en compte que un 60% del viatges interns que es realitzen al municipi es fan a peu o amb bicicleta i el fet que la majoria d'aquests moviments es concentren en el centre del municipi (on es localitza bona part de l'activitat comercial), l'Ajuntament ha condicionat el carrer Bonavista (entre el carrer Badó i de la Creu), el carrer Marquès de Monistrol, el carrer del Raval, el passatge del Raval i el carrer de la Creu (entre el

carrer Verge del Pilar i el carrer Raval), com a carrers de prioritat invertida, és a dir, carrers sense diferenciació física entre usuaris (vianants i vehicles) i delimitació de la velocitat dels vehicles mecànics a 30 km/h.

Pel que fa a la mobilitat de les persones amb disminucions físiques, la totalitat d'equipaments municipals es troben totalment adaptats o estan en vies d'adaptació, exceptuant Can Ginestar que es tracta d'un edifici catalogat i, per tant, d'adaptació molt complexa. Igualment en totes les operacions de rehabilitació de carrers i d'execució de nous vials, l'Ajuntament exigeix l'habilitació de zones baixes a les voreres per a afavorir el pas a gent gran i persones que pateixen alguna disminució física.

Al municipi, però, encara existeixen carrers amb voreres estretes amb arbres al mig, que dificulten notablement el pas de gent gran, persones amb cotxets de nadons, persones amb disminucions físiques, etc. Igualment, la mobilitat del vianant es veu afectada per l'incompliment dels límits de velocitat establerts en les zones de prioritat invertida, per l'aparcament il·legal, etc. Aquestes infraccions en general es denuncien poc per la policia local.

- **La mobilitat de la bicicleta dins del municipi ha estat plantejada.**

Tot i que en l'actualitat la mobilitat de la bicicleta no ha estat afavorida de cap manera concreta al municipi, existeix un estudi de viabilitat per l'establiment de carrils-bici a Sant Just.

- **Existència d'un estudi de mobilitat pel municipi.**

L'Ajuntament de Sant Just va encarregar a l'empresa Intra, S.L. la realització d'un estudi de mobilitat, que permetés el coneixement exhaustiu de la situació actual del municipi i servís de fonament pel desenvolupament d'actuacions futures al respecte.

Darrerament, s'han executat projectes relacionats amb la mobilitat del municipi, com: el projecte d'arranjament de la Rambla de Sant Just, el de la plaça del Parador, i el projecte d'urbanització del Barri Centre. Actualment, s'està executant la proposta d'ordenació urbanística de l'enllaç i dels laterals de l'autopista A-2. Tanmateix, existeixen altres actuacions encara en fase de projecte, com l'estudi d'accessibilitat a Sant Just, el projecte del Trambaix, l'avantprojecte d'arranjament de la Carretera Reial (N-340), el projecte del laterals de l'autopista A-2, etc.

- **Important dotació de places d'aparcament al centre del municipi amb un grau d'utilització desigual.**

L'Ajuntament ha habilitat en la zona centre del municipi un important nombre de places d'aparcament (195 places en àrees d'estacionament de zona blava al carrer i 59 places a l'aparcament municipal del Mil-lenari) que permeten satisfer la demanda d'aquesta àrea, on es localitzen una bona part dels comerços. No cal oblidar, que al voltant del 40% dels viatges interiors que es realitzen al municipi es fan amb transport privat i aquests, majoritàriament, estan relacionats amb la visita dels comerços. Cal afegir també, les operacions de càrrega i descàrrega de mercaderies necessàries per les activitats de la zona

El grau d'utilització d'aquestes àrees d'estacionament és variable segons el lloc on es localitzin. Així, mentre en carrers com el de Bonavista o el de Salvador Espriu la seva freqüentació és molt alta, en d'altres, com el de Miquel Reverter o el propi aparcament del Mil-lenari, el grau d'utilització és menor. Aquest fet es deu al costum de la ciutadania d'aparcar davant els comerços.

- **Elevada accidentalitat a la carretera N-340 (Carretera Reial) i a l'Avinguda del Baix Llobregat.**

L'accidentalitat de Sant Just augmenta any rera any, encara que els increments comptabilitzats són cada cop més petits. Com a principals punts conflictius

destaquen l'Avinguda del Baix Llobregat i la carretera N-340 (Carretera Reial), que assolixen el 50% del total d'accidents del municipi.

Darrerament, s'han executat o estan executant-se mesures per a la millora de la mobilitat municipal i per a la reducció del nombre d'accidents, com són: les rotondes de l'Avinguda del Baix Llobregat, la regulació semafòrica d'algunes cruï lles de la Rambla de Sant Just, etc.

2.1.4.3. Conclusions.

La mobilitat del municipi de Sant Just Desvern està condicionada per l'elevat ús del vehicle privat, sobretot pels desplaçaments intermunicipals, fent que l'índex de motorització del municipi sigui un dels més alts de la comarca. Aquesta situació, es veu potenciada per factors determinants, com la manca d'un transport públic eficient i adequat a les necessitats de la població del municipi, l'obligació d'anar a treballar i/o estudiar a municipis veï ns o l'atracció lúdica i comercial de la ciutat de Barcelona. La mobilitat interna del municipi, dominada pels desplaçaments a peu, s'ha vist afavorida per l'habilitació de carrers de prioritat invertida, per la posada en marxa de les línies d'autobusos "Esplubus" i "Esplujust" i d'iniciatives com el TAXIBUS. Malgrat tot, fets com les estretes voreres en alguns carrers i les infraccions de trànsit d'alguns conductors fan que el vianant encara pateixi algunes dificultats alhora de moure's pel municipi.

Pel que fa al nombre de places d'aparcament, el municipi disposa d'una important dotació en la zona centre del municipi, amb una utilització desigual en funció de la seva proximitat als comerços.

L'alternativa de la bicicleta com a mitjà de transport intramunicipal ha estat plantejada al municipi a través d'un estudi de viabilitat per l'establiment de carrils-bici.

2.1.5. Incidència de les activitats econòmiques.

2.1.5.1. Síntesi de la situació actual.

La localització estratègica del municipi de Sant Just Desvern ha fet que la seva història hagi anat lligada a importants activitats econòmiques, que no sempre han estat innòcues pel medi ambient.

Actualment, al municipi es desenvolupen més de 200 activitats econòmiques que es distribueixen en quatre grans centres de negoci: el polígon industrial del Sud Oest, el polígon industrial del Pont Reixat, el Centre de Negocis Sant Just - Porta Diagonal i el Nucli Urbà.

Tot i el progressiu augment de les activitats terciàries (un 8% del total d'empreses del municipi), l'activitat del municipi presenta una clara especialització en tres sectors industrials:

- La metal·lúrgia i la de maquinària, que concentra al voltant d'un 43% del total d'empreses del municipi.
- La química, la farmacèutica i la de plàstics, que concentra prop d'un 17%.
- La de construcció, que concentra un 7%.

Aquest teixit industrial, requereix grans quantitats d'aigua potable, consumint el 34% del total d'aigua facturada al municipi. Pel que fa a la generació d'aigües residuals, segons el cens de l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, del total de 43 empreses actives registrades, al voltant d'una tercera part disposa d'algun sistema de depuració d'aigües. Durant el període 1995-1999, un total de 17 empreses han incomplert en algun moment la normativa d'abocament.

Per altra banda, les immissions observades en l'àrea en que es troba el municipi, denoten que, tant la indústria com l'intens trànsit de la zona, esdevenen els

principals focus emissors de monòxid de carboni (CO), diòxid de carboni (CO₂), òxids de nitrogen (NO_x), hidrocarburs (HCT), diòxid de sofre (SO₂), etc. Actualment, existeixen un total de 12 empreses de Sant Just incloses en el Catàleg d'Activitats Potencialment Contaminants de l'Atmòsfera.

Pel que a les activitats comercials (tendes de comestibles, d'electrodomèstics, llibreries, mercat municipal, etc), aquestes es concentren, principalment, en els carrers del centre del municipi, juntament amb altres equipaments i serveis, com l'Ajuntament, Can Ginestar, l'Església Parroquial i el Centre d'Atenció Primària (CAP).

Aquesta activitat comercial s'ha vist descentralitzada, en part, amb l'obertura de l'àrea comercial de l'Illa Walden, i s'ha intentat dinamitzar la zona a través de l'habilitació de carrers de prioritat invertida o l'augment del nombre de places d'aparcament al carrer de zona blava.

2.1.5.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Envelliment prematur del clavegueram per l'abocament d'aigües industrials.**

La xarxa de clavegueram de Sant Just Desvern presenta punts afectats per un procés avançat de corrosió que, si no són reparats a temps, poden causar la contaminació del subsòl i de les aigües subterrànies.

Com a principals agents causants d'aquest ràpid envelliment destaquen els abocaments d'aigües residuals que realitzaven, fins fa pocs anys, les antigues activitats industrials que es localitzaven al municipi (sobretot en la zona centre), aprofitant l'escàs control ambiental que existia en aquella època.

Malgrat aquesta herència, no es poden deixar de banda les importants indústries químiques, metal·lúrgies, banys galvànics, etc, localitzades actualment als polígons industrials del municipi, que de manera puntual poden abocar aigües residuals

contaminades i corrosives al clavegueram, tot i l'augment del control ambiental d'aquests aspectes.

- **L'activitat industrial del municipi i de la regió metropolitana redueixen la qualitat de l'aire del municipi.**

La immissió o qualitat de l'aire del municipi presenta uns nivells elevats de contaminants, sobretot de partícules totals en suspensió i fums normalitzats, a l'igual que la resta de municipis del seu voltant.

Els principals focus emissors de partícules totals en suspensió són les activitats metal·lúrgies i de materials construcció tant del municipi com de zones properes. Els fums normalitzats són generats, principalment, per l'elevat trànsit que suporta la zona. La reducció de la qualitat de l'aire afecta directament a la salut de les persones, als recursos naturals i al patrimoni arquitectònic.

Al municipi, actualment, es troben en vies d'extinció alguns dels focus de contaminació atmosfèrica més problemàtics, com són una empresa de formigons i una empresa de foneria.

- **L'activitat comercial del centre del municipi crea problemes de congestió a les zones cèntriques del municipi.**

Els carrers més cèntrics del municipi concentren un elevat nombre d'activitats comercials, així com diferents equipaments i serveis municipals, que provoquen una elevada afluència tant de persones a peu com en vehicle privat, en determinades hores del dia, que arriben a congestionar la zona.

Aquesta congestió es veu agreujada per la morfologia dels carrers de la zona (d'amplada molt reduïda), per l'actitud de la ciutadania d'aparcar davant els comerços i per les operacions de càrrega i descàrrega.

El resultat d'aquesta situació conflictiva pot alterar la qualitat de vida dels habitants del Barri Centre degut a la generació de sorolls, a la dificultat de mobilitat, etc.

2.1.5.3. Conclusions.

La important activitat industrial que s'ha desenvolupat tant antigament com en l'actualitat a Sant Just Desvern, dominada pels sectors metal·lúrgic, químic, de materials de construcció, i les activitats derivades d'aquests sectors (comercials, transports, etc), han afectat i afecten al medi ambient del municipi.

Per una banda, els abocaments de les aigües residuals industrials al clavegueram municipal, han provocat, sobretot antigament quan el control ambiental era nul, fenòmens de corrosió que causen l'envelliment prematur de la xarxa, podent ocasionar contaminacions dels nivells freàtics i del subsòl. Per l'altra, les emissions de les empreses localitzades tant al municipi, com en zones properes i les emissions del trànsit, esdevenen els principals causants de la reducció de la qualitat de l'aire (immissió) del municipi.

L'elevada concentració en el centre del municipi d'activitats comercials i equipaments municipals, ocasiona problemes de congestió en determinades hores, per la important afluència de vianants, vehicles privats i vehicles comercials.

2.1.6. Educació ambiental.

2.1.6.1. Síntesi de la situació actual.

L'Ajuntament de Sant Just Desvern, a partir de la creació de la Regidoria de Medi Ambient, l'any 1991, i en col·laboració amb d'altres entitats i administracions, ha desenvolupat un important programa d'activitats educatives i divulgatives relacionades amb la temàtica ambiental.

Així, any rera any, amb relació a la temàtica ambiental, s'elabora un programa d'activitats escolars, es celebren diades temàtiques, s'organitzen exposicions i campanyes, i es publiquen fulletons i llibres divulgatius.

Des del 1991, s'han organitzat un total de 13 campanyes i, des del 1992, un total de 9 exposicions, que han girat sobre la problemàtica dels residus (reducció del volum de generació d'escombraries, reciclatge, recollida selectiva, deixalleria, etc), la conservació i el coneixement del medi natural i la problemàtica associada a la tinença d'animals de companyia.

2.1.6.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Abundant organització d'activitats relacionades amb la temàtica ambiental.**

L'Ajuntament de Sant Just Desvern, ja sigui de manera individual o en col·laboració amb d'altres entitats, mostra una gran iniciativa i capacitat alhora d'organitzar activitats i divulgar informacions relacionades amb la temàtica ambiental. Així, anualment es realitzen exposicions, campanyes, diades, etc, per a fomentar la sensibilització i conscienciació de la ciutadania envers el medi ambient.

- **Escassa diversificació de les temàtiques tractades en les activitats organitzades.**

Majoritàriament, la temàtica de les exposicions i campanyes realitzades gira entorn els residus, el coneixement i conservació del medi natural i la problemàtica associada a la tinença d'animals de companyia.

Possiblement, l'èmfasi en aquestes temàtiques ha respost a una necessitat real d'informació i educació dels habitants del municipi donada la posada en funcionament de la recollida selectiva de diverses fraccions, l'inici del funcionament de la deixalleria pilot i de la nova deixalleria municipal, la necessitat de mantenir nets els espais verds públics, el coneixement i respecte de l'extensa àrea natural del Parc de Collserola inclosa dins el municipi, etc.

Ressaltar la important sensibilització de la ciutadania envers al problema de la no recollida de la via pública dels excrements dels gossos per part dels seus propietaris, com queda palès en els resultats obtinguts en l'última pregunta de l'enquesta de qualitat acústica realitzada al municipi amb motiu de l'Auditoria Ambiental (veure gràfic 28).

Tot i la importància d'aquests temes, el municipi disposa de moltes altres temàtiques relacionades amb el seu medi ambient de gran interès i que no han estat massa tractades, com ara les que fan referència a les aigües, ja siguin potables o residuals, les que fan referència a l'energia, a la contaminació atmosfèrica, etc.

- **La participació dels habitants del municipi no és massa alta.**

La gran oferta d'activitats del municipi, tant lúdiques com educatives, no sempre compten amb un alt índex de participació i implicació per part de la població de Sant Just. En canvi, a nivell escolar, la participació sempre és molt elevada, existint una total implicació de les escoles del municipi.

2.1.6.3. Conclusions.

L'Ajuntament de Sant Just Desvern, sobretot a partir de la creació de la Regidoria de Medi Ambient, l'any 1991, ha mostrat una gran iniciativa i capacitat d'organització d'activitats educatives relacionades amb la temàtica ambiental, col·laborant amb d'altres administracions i entitats.

Aquesta important tasca de sensibilització, informació i conscienciació de la ciutadania s'ha desenvolupat a partir de nombroses campanyes, exposicions, celebracions, etc, que han girat, principalment, al voltant de tres temes: els residus, el medi natural i la tinença d'animals de companyia. Respecte aquesta darrera temàtica, la ciutadania de Sant Just mostra una important sensibilització envers el problema dels excrements de gossos en la via pública. Malgrat tot, s'han deixat de banda altres aspectes interessants o problemàtics del medi ambient del municipi, com són la gestió de les aigües, de l'energia, etc.

Les activitats sempre han estat orientades al conjunt de la ciutadania, destacant la participació dels centres escolars per sobre d'altres col·lectius ciutadans, que no ha estat massa elevada en general.

2.2. VECTORS AMBIENTALS.

2.2.1. Aigües.

2.2.1.1. Síntesi de la situació actual.

Pel que fa a l'aigua d'abastament, la història del municipi de Sant Just Desvern ha anat lligada amb l'explotació i l'aprofitament de les aigües subterrànies, com ho demostra l'existència de nombroses mines d'aigua, algunes encara en bon estat, i més d'un centenar de pous, dels quals la majoria han desaparegut. Així, fins pràcticament la meitat del S. XX, Sant Just s'autoabastia d'aigua i, fins i tot, en subministrava a municipis veïns. A partir d'aquell moment i fins l'actualitat, el subministrament va passar a mans de "La Sociedad General de Aguas de Barcelona" (actualment Aigües de Barcelona), portant l'aigua del riu Llobregat.

Sant Just, disposa en l'actualitat d'una xarxa d'abastament de 55,4 km, amb un total de 5.458 subministraments. El consum global del municipi és de 1.579.000 m³, dels quals el 55% correspon al consum domèstic, el 34% al consum industrial, el 7% al consum municipal (Ajuntament i Serveis Municipals) i el 4% al consum comercial.

Pel que fa a les aigües residuals, aquestes tenen dos orígens diferenciats: les activitats humanes (domèstica, comercial i industrial) i les precipitacions recollides per la xarxa de clavegueram. Sant Just disposa d'una xarxa de clavegueram de tipus unitari que, actualment, cobreix les necessitats de les àrees urbanitzades del municipi, encara que existeixen trams en estat deficient que cal substituir.

Segons les vessants del municipi, les aigües residuals es recullen a partir de tres col·lectors, el de Font Santa (compartit amb Esplugues de Llobregat), el de Pont Reixat i el de la riera de Sant Just. Els dos primers s'uneixen fora del terme de Sant Just i aboquen les seves aigües directament al riu Llobregat, en espera de la construcció de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals del Prat de Llobregat,

mentre que l'últim es troba connectat a l'Estació d'Aigües Residuals de Sant Feliu de Llobregat.

El municipi disposa també, de nombroses fonts naturals, algunes de les quals ja han desaparegut. Periòdicament es realitzen controls sanitaris de les aigües d'aquestes fonts (Font de la Beca o del Bec, Font de Sant Gervasi, Font del Ferro, Font del Rector), que normalment són força freqüentades.

2.2.1.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **L'aigua de les fonts naturals del municipi no té garantia sanitària.**

Les aigües de les fonts de Sant Just no tenen garantia sanitària, ja que no es troben sotmeses a cap tractament de desinfecció. A més, moltes d'elles es cataloguen com a no potables per l'elevada contaminació bacteriològica que presenten. Aquesta contaminació és variable, segons el cabal i l'època de l'any en què es prenen les mostres, però algunes fonts, com la de Sant Gervasi, la concentració de microorganismes sempre és elevada.

L'origen d'aquesta contaminació és de tipus fecal i es desconeix la seva causa, tot i que podria ser deguda al contacte entre les aigües subterrànies i aigües residuals procedents de fuites del clavegueram, de fuites de fosses sèptiques, de la utilització d'adobs orgànics animals, etc.

- **El municipi actualment no s'autoabasteix.**

Fins pràcticament la meitat del S. XX, el municipi es va autoabastir a partir de les seves aigües subterrànies procedents de les seves mines i pous. Actualment, el municipi s'abasteix de l'aigua que prové del riu Llobregat, prèviament depurada en l'Estació de Tractament d'Aigua Potable de Sant Joan Despí, de l'empresa Aigües de Barcelona.

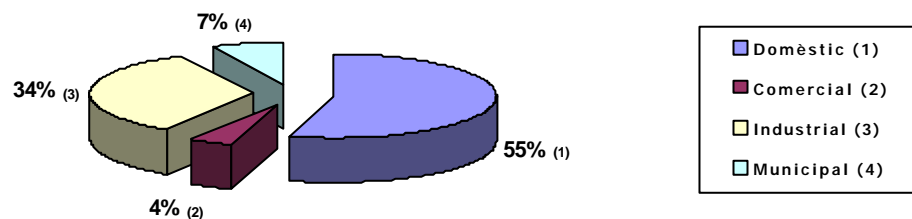
L'estat de conservació de les mines és força variable i moltes han quedat tallades per les noves construccions urbanes. La inexistència d'un marc legal de protecció d'aquests elements històrics del municipi i el fet que moltes hagin quedat en terrenys privats ha impedit el seu manteniment i conservació. Tan sols algunes de les mines que han quedat en terrenys públics s'han restaurat i actualment les seves aigües s'aprofiten.

En aquest sentit ressaltar la feina feta pel Grup Espeleològic Rats Penats en relació als treballs de restauració portats a terme i al important recull d'informació realitzat en el llibre "Les mines d'aigua de Sant Just Desvern" (1988).

- **El sector domèstic i el sector industrial són els principals consumidors d'aigua potable del municipi, mentre que el consum municipal és el que experimenta un major creixement.**

Per usos, el sector domèstic i l'industrial concentren més del 85% del consum total d'aigua potable del municipi.

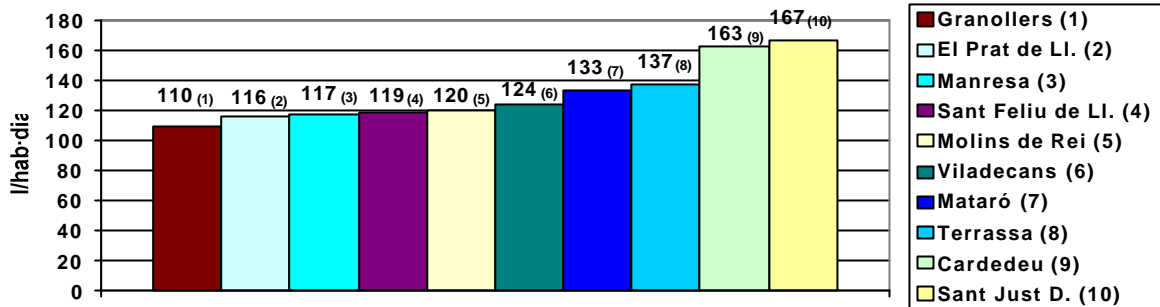
Gràfic 7: Consum d'aigua per usos a sant Just Desvern (1998).

Font: Aigües de Barcelona, 1999.

L'important consum domèstic d'aigua, que suposa el 55% del total d'aigua facturada al municipi, és a dir 167 l/hab-dia, es troba relacionat amb el tipus de desenvolupament urbanístic que ha patit el municipi (predomini de cases unifamiliars i aï llades amb jardí, piscina, etc).

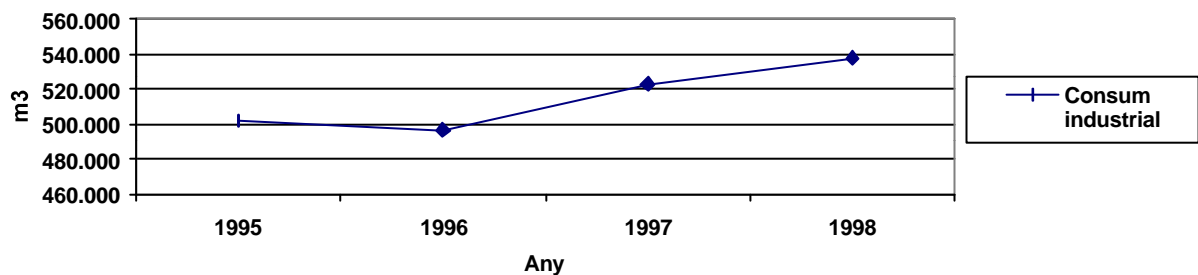
Gràfic 8: Comparació del consum domèstic d'aigua potable de Sant Just amb el d'altres municipis.

Font: AUDING, a partir de les dades de les corresponents Auditories Ambientals Municipals (Diputació de Barcelona), 1999.

La demanda creixent d'aigua potable del sector industrial es tradueix amb una important generació d'aigües residuals, que degut al seu origen (activitats de metal·lúrgia i químic-farmacèutiques, principalment) poden ser força corrosives.

Gràfic 9: Evolució del consum d'aigua industrial (1995-1998).

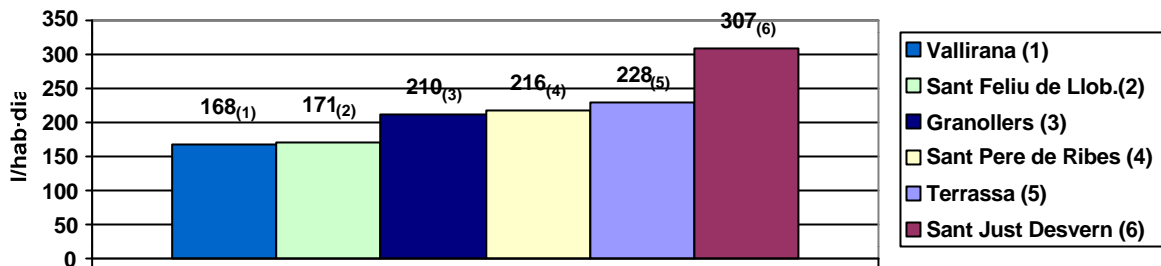
Font: Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, 1999.

El sector municipal (Ajuntament i Serveis Municipals), malgrat ser un dels sectors amb un consum més reduït d'aigua, durant el període 1995-1998 esdevé el sector que experimenta un creixement més notable (un 29%). Això, es deu a l'increment progressiu d'equipaments i infraestructures municipals.

▪ **El consum total d'aigua per habitant de Sant Just Desvern és molt elevat.**

Si es relaciona el consum total d'aigua amb la població del municipi, Sant Just disposa d'un elevat consum per habitant i dia, superior al d'altres municipis veïns.

Gràfic 10: Comparació del consum total d'aigua potable de Sant Just amb el d'altres municipis.

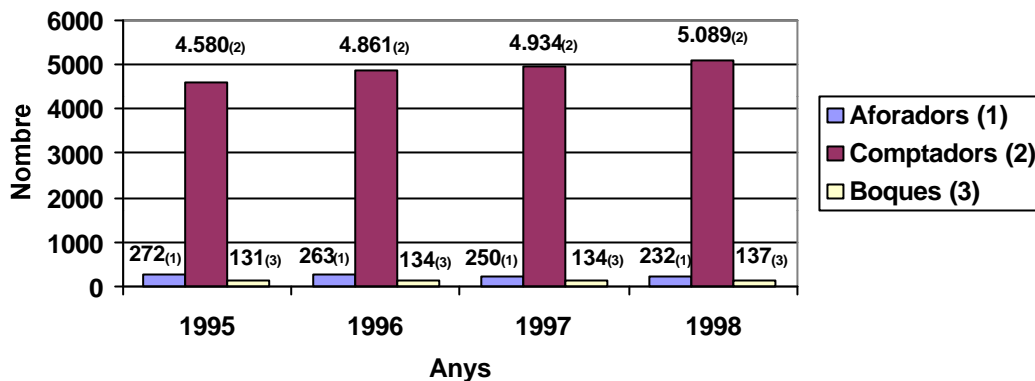
Font: AUDING, a partir de les dades de les corresponents Auditories Ambientals Municipals (Diputació de Barcelona), 1999.

Com a principals causants d'aquest elevat consum figuren el sector industrial i el sector domèstic. Pel que fa al primer, la indústria del municipi s'ha especialitzat en activitats amb una forta demanda d'aigua, com la metal·lúrgia, la química-farmacèutica i les activitats relacionades amb la construcció. El consum d'aigua del sector domèstic ve condicionat per la proliferació d'habitatges aïllats i unifamiliars, amb extensions grans de jardí, piscines, etc.

▪ **Elevat control de les pèrdues de la xarxa d'abastament.**

L'elevat nombre de comptadors suposa un augment en el control de les pèrdues que es produeixen en la xarxa d'aigua potable. Així, dels 5.458 subministraments, el 93,2% corresponen a comptadors, mentre que només el 4,3% són aforadors i el restant 2,5% són boques. En els darrers anys, s'observa una reducció progressiva del nombre d'aforadors, augmentant alhora el nombre de comptadors.

Gràfic 11: Tipus de subministraments (1995-1998)

Font: Aigües de Barcelona, 1999.

L'empresa Aigües de Barcelona estima que la pèrdua mitjana del conjunt de la seva xarxa d'abastament, que dona servei a diferents municipis de la regió metropolitana de Barcelona, entre els que figura Sant just Desvern, es situa al voltant del 24% del total d'aigua que subministra.

- **L'Ajuntament aprofita l'aigua d'alguna de les mines del municipi pel reg de jardins.**

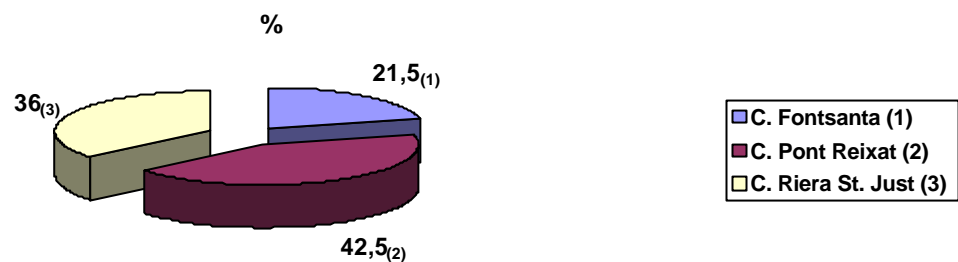
Algunes de les antigues mines i pous del municipi han quedat en terrenys municipals (mina de Can Candeler, mina del mas Cardona, pou de Can Ginestar, pou de Can Aguilera i pou del Walden), presentant un estat de conservació força bo. Aquest fet ha portat a l'Ajuntament a aprofitar aquestes aigües pel reg de moltes zones verdes del municipi (com per exemple tota l'Illa i edifici Walden).

- **La xarxa de clavegueram cobreix les necessitats del municipi, però una part important de l'aigua residual del municipi no es depura.**

La xarxa de clavegueram del municipi cobreix tota l'àrea urbanitzada del municipi, quedant tan sols algunes masies, en zones del Parc Metropolità de Collserola, no connectades i que encara disposen de fosses sèptiques.

Sant Just disposa de tres col·lectors, el de la riera de Sant Just, el de Pont Reixat i el de Font Santa (compartit amb Esplugues de Llobregat). Els dos últims (que transporten en total un volum aproximat de 1.201.280 m³/any), encara aboquen les seves aigües directament al riu Llobregat, en espera de la futura construcció de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals del Prat de Llobregat.

Gràfic 12: Percentatge estimat de recollida d'aigües residuals pels col·lectors de Sant Just (1998)

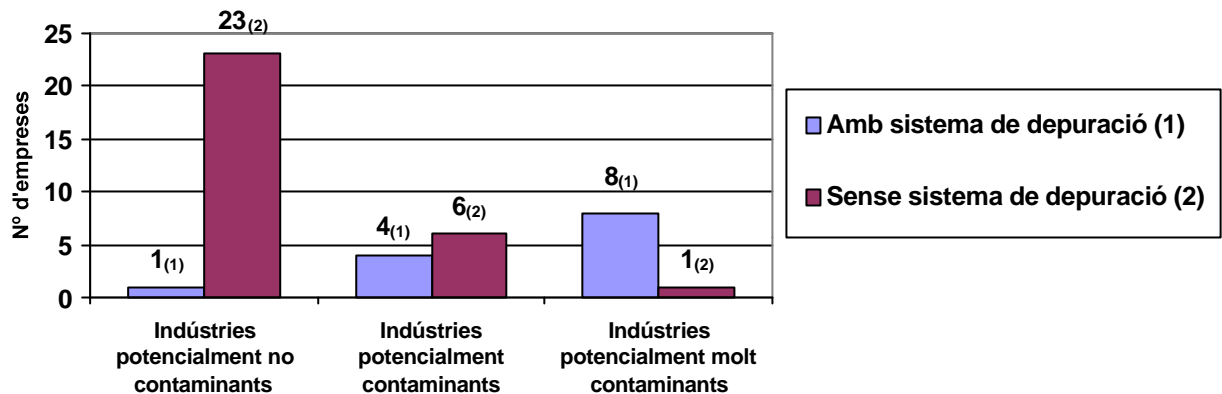
Nota: Volum estimat de producció d'aigües residuals a Sant Just Desvern (1998): 1.877.000 m³/any.

Font: AUDING, a partir de dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i Aigües de Barcelona, 1999.

Més de la meitat d'empreses del municipi censades per Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR) disposen d'abocaments d'aigües residuals poc contaminants.

De les 43 empreses del municipi censades per l'EMSHTR, més de la meitat (55,8%) corresponen a empreses amb abocaments d'aigües residuals potencialment no contaminants, al voltant d'una quarta part (23,2%) a empreses amb abocaments potencialment contaminants, i una cinquena part (21%) a empreses amb abocaments potencialment molt contaminants.

Gràfic 13: Nombre d'empreses amb sistemes de depuració d'aigües residuals (1995-1998).

Font: Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, 1999.

D'aquest conjunt d'empreses, 26 han sol·licitat permís d'abocament, havent-se atorgat fins a la data un total de 10 permisos, quedant pendents de resolució els altres 16. La resta d'empreses (17) encara no han demanat l'autorització d'abocament.

Durant el període 1995-1999, 17 empreses han tingut incompliments de la normativa d'abocament, observant-se que el sector amb major nombre d'incompliments és el químic, seguit de la siderometal·lúrgia i del de materials de construcció-extracció. El nombre d'empreses sancionades durant aquest període per part de l'EMSHTR ha estat de 13 d'un total de 28 denúncies.

2.2.1.3. Conclusions.

Antigament, Sant Just Desvern s'abastia directament de les aigües procedents de les nombroses mines d'aigua que existien al municipi. La manca de protecció legal d'aquest patrimoni i la seva localització en parcel·les privades ha fet que moltes hagin desaparegut o hagin quedat molt deteriorades, havent-se només pogut restaurar i aprofitar algunes de les que van quedar en terrenys públics.

D'aquesta manera, actualment el municipi no s'autoabasteix, rebent aigua procedent del riu Llobregat subministrada per l'empresa Aigües de Barcelona. L'augment del

nombre de comptadors suposa un increment en el control de les pèrdues de la xarxa d'aigua potable.

Per usos, el sector domèstic concentra més de la meitat del consum total d'aigua potable, seguit del sector industrial. Per altra banda, el consum municipal és el que experimenta un creixement més notable en els darrers anys. D'aquesta manera Sant Just presenta un consum total d'aigua per habitant i dia molt més elevat que altres municipis del seu voltant.

Pel que fa a les aigües naturals, l'Ajuntament aprofita l'aigua d'alguna de les mines del municipi pel reg de parcs i jardins municipals, mentre que l'aigua de les fonts naturals no disposa de garantia sanitària.

El municipi disposa d'una xarxa de clavegueram complerta, que cobreix tota l'àrea urbanitzada, vertebrada per tres col·lectors, dels quals dos encara no es troben connectats a cap sistema de depuració. A més, existeixen trams de clavegueram en estat deficient que cal substituir.

Pel que fa al sector industrial, les empreses del municipi tenen, majoritàriament, abocaments d'aigües residuals potencialment no contaminants, existint encara un nombre alt d'empreses sense autorització d'abocament. El sector químic, seguit del siderometal·lúrgic i del de materials de construcció són els que tenen més incompliments de la normativa d'abocament.

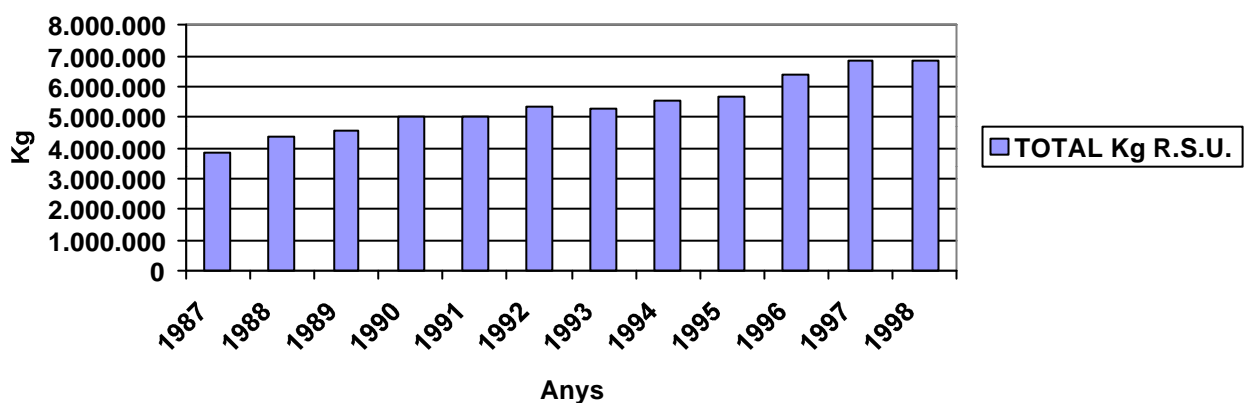

2.2.2. Residus.

2.2.2.1. Síntesi de la situació actual.

La producció de residus sòlids urbans (escombraries no diferenciades, recollida selectiva al carrer i recollida a la deixalleria) del municipi es situa, actualment, en 6.874.172 kg, fet que suposa una producció per habitant i dia de 1,3 kg/hab-dia. L'evolució de la producció de residus al municipi de Sant Just Desvern mostra una tendència creixent coincidint amb l'augment del nombre d'habitants en els darrers anys.

Gràfic 14: Evolució dels resultats de les recollides de residus sòlids urbans (RSU) (1987-1998).

Font: Ajuntament de Sant Just Desvern, 1998.

Les escombraries no diferenciades, amb una producció actual de 1,08 kg/hab-dia, representen el 80% del total de Residus Sòlids Urbans (RSU) recollits. La recollida, realitzada per l'empresa Browning Ferris Ibérica, S.A. (BFI), es fa per mitjà de 196 contenidors de 1.100 l repartits pel municipi i porta a porta en el Barri Centre, sent el seu destí final l'abocador del Garraf.

La recollida selectiva al carrer va iniciar-se a Sant Just Desvern al 1990 amb la separació del vidre i, actualment, suposa 9% del total de RSU recollits. A la recollida inicial del vidre, progressivament, se li han anat afegint les fraccions del paper i

cartró, els envasos, les piles, la roba, els residus informàtics, els olis vegetals, els medicaments, els fluorescents i, en un futur proper, la matèria orgànica.

Taula 2: Resum de la gestió de la recollida selectiva.

Tipus de Fracció	Nombre contenidors (1999) (interior/exterior)	Producció (1998) (kg/hab-dia)	Empresa encarregada de la gestió (1999)
Paper i cartró	40 int / 39 ext	25,6	FCC, S.A.
Vidre	33 ext	13,5	SANTOS JORGE, S.A.
Envasos	31 ext	4,6	FCC, S.A.
Piles	31 int / 5 ext	0,040	BLIPVERD / AJUNTAMENT
Roba	-	0,263	FUNDACIÓ ENGRUNES
Residus informàtics	7 int	0,012	EYBA
Medicaments	5 int	-	FARMACEUTICS MUNDI
Olis vegetals	17 ext	0,240	CAVISA
Fluorescents	8 int	-	AJUNTAMENT

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, 1999.

Pel que fa a la deixalleria, al 1995 el municipi va posar en servei la deixalleria pilot al magatzem municipal i, darrerament, al març de 1998, va entrar en servei la nova deixalleria municipal. Actualment, la deixalleria recull un 11% del total de residus sòlids urbans i recull, a més de les fraccions esmentades de la recollida selectiva al carrer, pneumàtics, dissolvents, aerosols, bateries, electrodomèstics, radiografies, termòmetres, tòners, fustes, runes, restes vegetals, etc. Aquest 11% es desglossa en un 4,6% que es recupera i un 6,4% que s'envia a dipòsit controlat. L'explotació de la deixalleria la realitza l'empresa Tractament i Eliminació de Residus, S.A. (TERSA).

Les restes vegetals procedents de les operacions periòdiques d'esporga de l'arbrat i de manteniment de les zones verdes del municipi, son triturades i reaprofitades per l'Ajuntament com a "mulch" pels espais verds municipals.

Respecte els residus industrials i segons les dades de les declaracions de residus, durant el període 1994-1997, la major producció enregistrada al municipi correspon als inerts, amb una mitjana de producció de 8.800 tn/any, seguits dels no especials, amb 4.600 tn/any i els especials, amb 1.900 tn/any.

La recollida d'olis usats a indústries i tallers, la realitza l'empresa Catalana de Tractament d'Olis Residuals, S.A. (CATOR, S.A.), que disposa d'un total de 47 empreses adherides al municipi.

El Centre d'Atenció Primària esdevé el principal productor de residus sanitaris, tant del Grup I o assimilables a urbans, com del Grup II i III que són gestionats per una empresa autoritzada.

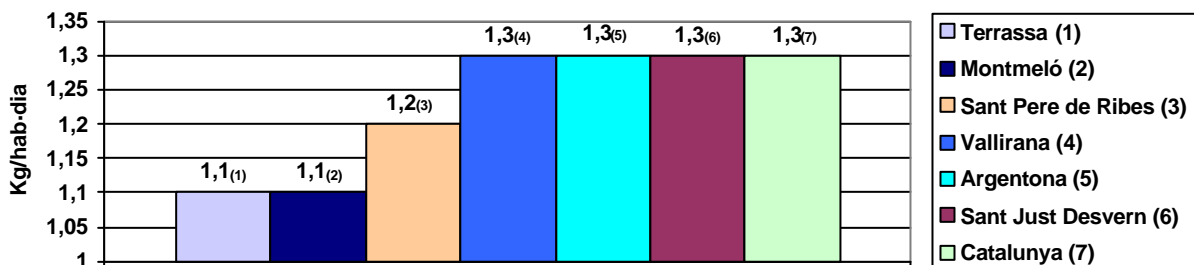
Les runes generades al municipi disposen de dues destinacions segons el volum de generació. La deixalleria recull petits volums procedents d'obres de reforma, mentre que els grans volums són enviats als abocadors autoritzats situats en municipis propers.

2.2.2.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **La producció de residus sòlids urbans per habitant i dia és idèntica a la del conjunt de Catalunya.**

La producció de residus de Sant Just és similar a la de diversos municipis del seu voltant i idèntica a la mitjana catalana, tendint a estabilitzar-se.

Gràfic 15: Producció de residus sòlids urbans.

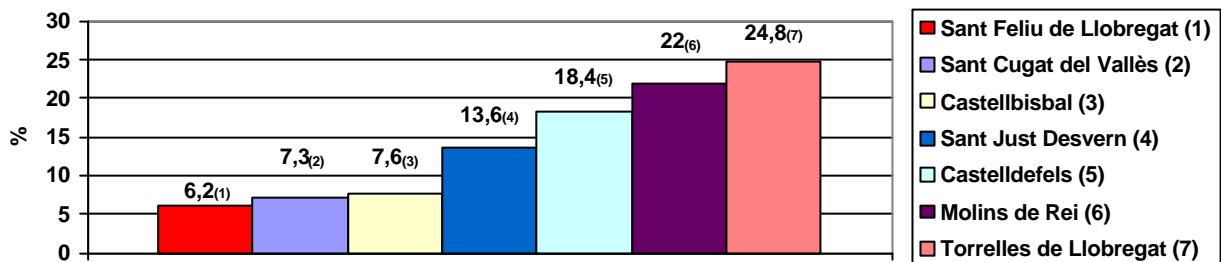

Font: AUDING, a partir de les dades de les corresponents Auditories Ambientals Municipals (Diputació de Barcelona), 1999.

▪ **Sant Just Desvern disposa d'un alt percentatge de recuperació de residus sòlids urbans (reciclatge, reutilització, valorització, ...).**

Amb la recollida selectiva al carrer, la posada en servei de la deixalleria pilot i de la nova deixalleria, el percentatge de recuperació de residus de Sant Just (obtingut a partir de la fracció recuperada en la deixalleria, un 4,6%, i la fracció recuperada de la recollida selectiva al carrer, un 9%) ha anat augmentant any rera any, sent actualment comparable i molts cops superior, al d'altres municipis. Malgrat tot, aquest percentatge s'ha estabilitzat en els últims dos anys (1997-1998).

Gràfic 16: Percentatge de recuperació de residus sòlids urbans.

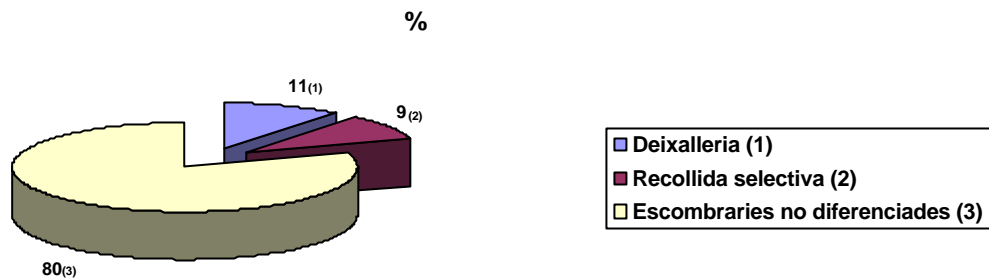
Font: AUDING, a partir de les dades de la Memòria de l'Agència Metropolitana de Residus, 1998.

▪ **El municipi disposa d'un alt nivell de separació de residus.**

La recollida selectiva al carrer i la recollida de residus en la deixalleria suposa un 20% del total de residus sòlids urbans generats al municipi, mentre el restant 80% correspon a escombraries no diferenciades que van a parar a l'abocador del Garraf.

Aquest índex de separació permet a Sant Just situar-se en posició destacada respecte altres municipis del seu voltant, darrera, però, d'aquells que es troben dins el projecte de Residu Mínim (com Torrelles de Llobregat o Molins de Rei).

Gràfic 17: Percentatge de residus recollits selectivament respecte el total de residus generats al municipi (1998).

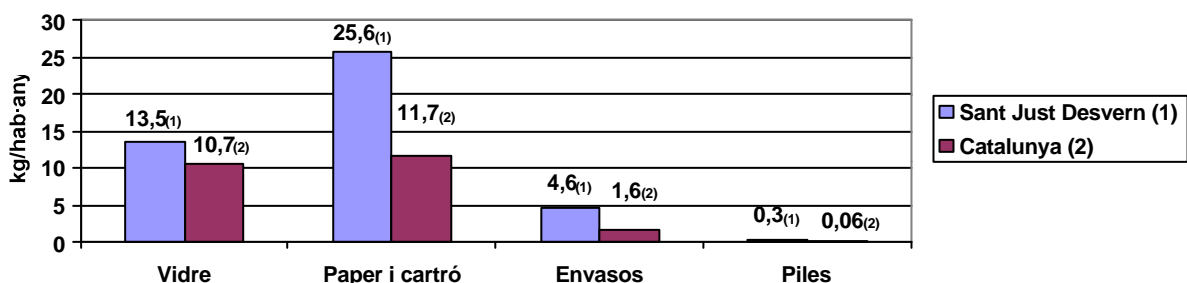

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, 1999.

▪ **Les quantitats de residus recollits selectivament per habitant i any superen les mitjanes catalanes.**

Les recollides selectives al carrer de vidre, paper i cartró, envasos i piles han vist augmentats notablement els seus volums en els darrers anys. Així, pel que fa al vidre, la quantitat inicial del 1990 s'ha vist multiplicada per quatre al 1998; la quantitat de paper i cartró recollit al 1991 s'ha multiplicat per quinze; la quantitat d'envasos recollits al 1995 s'ha doblat, a l'igual que ho ha fet la de piles del 1992. Tanmateix, per habitant i any, les quantitats separades al 1998 superen les mitjanes de Catalunya.

Gràfic 18: Comparació entre la recollida de residus per habitant i any de Sant Just Desvern i la de Catalunya.

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i del Departament de Medi Ambient, 1999.

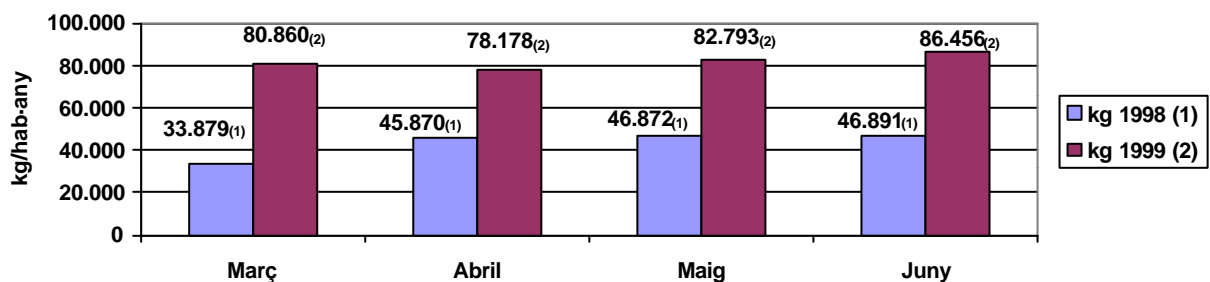
Aquesta recollida, però, presenta alguna deficiència com pot ser la baixa freqüència de buidat dels contenidors situats al carrer, o el mal ús que en fan d'aquests alguns ciutadans.

▪ **Augment important de la quantitat de residus recollits a la deixalleria municipal.**

Amb la posada en funcionament de la deixalleria municipal el març de 1998, les quantitats de residus recollides en aquesta instal·lació han anat augmentant progressivament. Així, comparant les dades per mesos entre l'any 1998 i 1999, es pot concloure que les quantitats recollides al 1998 s'han pràcticament duplicat al 1999. Aquest fort increment, coincideix amb un l'augment de les quantitats recollides amb la recollida selectiva al carrer durant el 1998. Aquests fets, suposen un alt grau de conscienciació de la ciutadania respecte la separació selectiva dels residus i un augment de l'eficàcia d'aquesta recollida.

Malgrat aquestes dades, els horaris d'obertura de la deixalleria i la seva situació, en alguns casos poden dificultar que la ciutadania pugui portar-hi els residus.

Gràfic 19: Comparació de les quantitats de residus recollits a la deixalleria l'any 1998 i 1999.

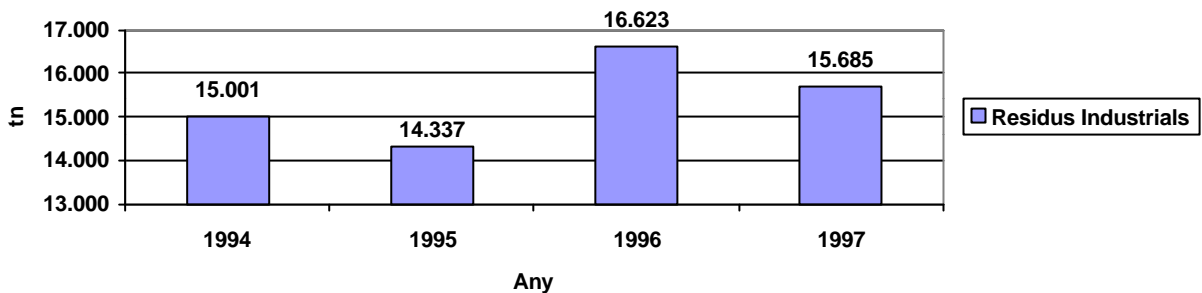

Font: AUDING, a partir de les dades de TERSA, 1999.

▪ **Lleugera disminució de la producció de residus industrials i augment de la valorització com a via per a la seva gestió.**

La producció declarada de residus industrials segueix una tendència oscil·latòria durant el període 1994-1997, observant-se un màxim el 1996 i, a partir d'aquest any, un lleuger descens del 5,5%.

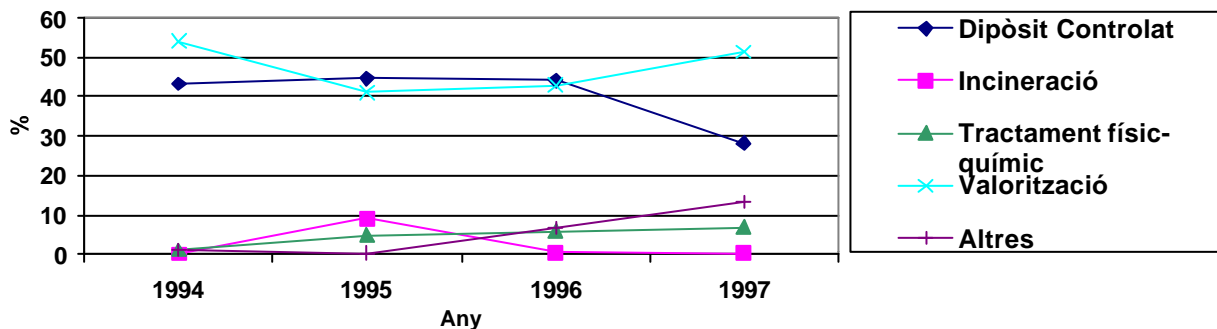
Gràfic 20: Evolució dels residus industrials declarats de Sant Just (1994-1997).

Font: AUDING, a partir de les dades del Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, 1999.

Pel que fa a la gestió d'aquests residus, la valorització va augmentant la seva importància, destinant-se actualment més del 50% del total de residus declarats. Aquesta tendència coincideix amb una progressiva disminució del dipòsit controlat i la incineració.

Gràfic 21: Evolució de la gestió declarada dels residus industrials de Sant Just Desvern (1994-1997).

Font: AUDING, a partir de les dades del Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, 1999.

Un exemple de l'augment de la valorització com a via de gestió del residus industrials generats al municipi és el fet que el nombre d'empreses adherides a la recollida que realitza CATOR, S.A. hagi pràcticament doblat la de 1994.

▪ **Manca de dades sobre la generació total de runes al municipi i existència d'abocaments puntuals il·legals en zones perifèriques al nucli urbà.**

Tot i que existeixen dades de les quantitats de runes recollides a la deixalleria (147.520 kg durant el primer semestre del 1999), aquestes no són representatives del global de runes generades al municipi. Així, a la deixalleria van a parar petits volums de runes procedents d'alguna obra de reforma, mentre que els grans volums generats per obres importants surten del municipi cap a abocadors controlats sense comptabilitzar-se.

En zones perifèriques al nucli urbà de Sant Just existeixen punts que pateixen sovint abocaments il·legals de runes i altres deixalles, havent estat netejades en diferents ocasions.

2.2.2.3. Conclusions.

Sant Just Desvern disposa d'una producció de residus sòlids urbans per habitant i dia, similar a la d'altres municipis i igual a la mitjana de Catalunya. Les importants quantitats recollides a través de la deixalleria i la recollida selectiva respecte al global de residus sòlids urbans situen a Sant Just Desvern al capdavant dels municipis del seu voltant en aquest sentit, darrera d'aquells inclosos dins el projecte de Residu Mínim.

Tanmateix, el percentatge de recuperació de residus del municipi es situa en un bon nivell en relació a d'altres municipis del seu voltant i les quantitats recollides per habitant i any de vidre, paper i cartró, envasos i piles superen les mitjanes de Catalunya. El grau de conscienciació de la ciutadania envers la separació selectiva i

l'eficàcia dels mitjans disponibles és destacat, tal i com ho mostra la duplicació de les quantitats recollides a la deixalleria.

Malgrat tot, el rendiment de la recollida selectiva es veu limitat per factors com: els horaris d'obertura de la deixalleria, la situació de la mateixa, la freqüència de buidat dels contenidors situats al carrer o el mal ús que algunes persones fan d'aquests contenidors.

Pel que fa als residus industrials declarats, darrerament, s'ha observat una lleugera reducció de la seva producció, tot i que evolutivament no existeix una tendència clara. En canvi, la gestió d'aquests residus presenta una clara tendència cap a l'augment de la via de la valorització i del tractament físic-químic, amb un retrocés del dipòsit controlat i la incineració.

Tot i l'abundància de dades sobre residus de que disposa l'Ajuntament, no es disposen de dades concretes del volum total de runes generades al municipi, ja que només es disposen de les recollides en la deixalleria. Tanmateix, en zones perifèriques al nucli urbà es produeixen abocaments puntuals il·legals de runes i altres deixalles, havent-se hagut de netejar en diferents ocasions.

Actualment, per a la concessió de qualsevol permís d'obra, l'Ajuntament exigeix una estimació aproximada del volum de runes que es generaran i quina empresa realitzarà la seva gestió. Un cop acabada l'obra, per tal de poder recuperar les fiances dipositades, s'hauran de presentar els corresponents comprovants que justifiquin l'entrada d'aquests residus en un abocador autoritzat. Això permetrà, quan es disposin de dades corresponents a diversos anys, actualitzar l'evolució de la generació total de runes al municipi i alhora reduir possibles abocaments il·legals tant al municipi com en zones properes.

2.2.3. Contaminació atmosfèrica.

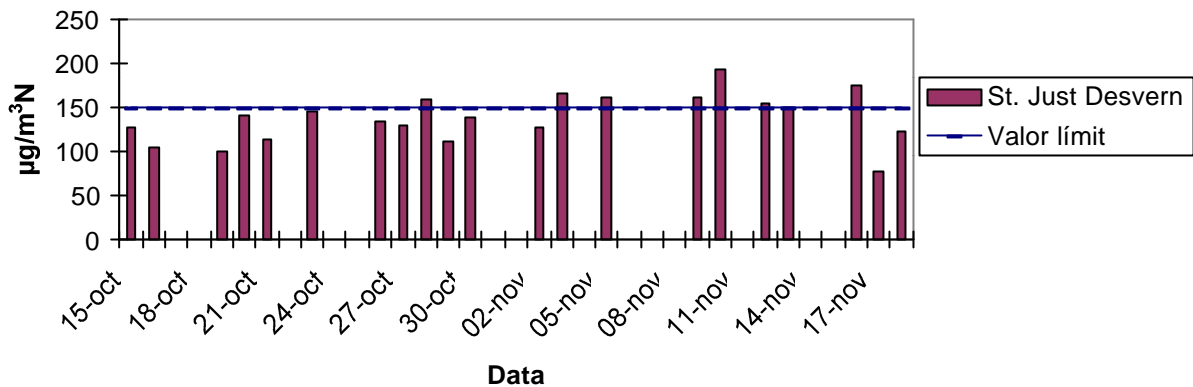
2.2.3.1. Síntesi de la situació actual.

El municipi de Sant Just Desvern no disposa de cap estació de mesura de la contaminació atmosfèrica, havent d'aproximar la qualitat de l'aire o nivells d'immissió del municipi a través de les dades (bàsicament de matèria en suspensió i diòxid de sofre) d'estacions situades en municipis veïns. Tanmateix, existeix un estudi de l'any 1998, realitzat per la Diputació de Barcelona, a petició de l'Ajuntament del municipi, sobre la contaminació atmosfèrica provocada per una empresa de foneria situada al polígon industrial del Sud-Oest.

Analitzant les dades disponibles, no directament extrapolables a la realitat del municipi, s'observa que la principal problemàtica de la zona en la que es troba Sant Just Desvern, a l'igual que a la resta de la regió metropolitana de Barcelona, és la matèria en suspensió, tant pel que fa a les partícules totals en suspensió (PST, segons el Reial Decret 1321/1992 i Directiva 89/427/CEE; o bé PM₁₀, segons la Directiva 1999/30/CE de 22 d'abril de 1999), com els fums normalitzats (FN).

Els alts nivells de partícules en suspensió totals (PST) registrats en les estacions situades en els municipis veïns de Sant Just, es corresponen amb els alts nivells mesurats a Sant Just Desvern que, algun dia, arriben a superar el valor límit establert per la legislació vigent (tot i que el valor legal, 150 µg/m³N per a la mitjana de les mitjanes diàries segons el Reial Decret 1321/1992 i Directiva 89/427/CEE, no és d'aplicació diària sinó anual; a partir de la nova Directiva 1999/30/CE, s'estableix com a valor límit diari 50 µg/m³ de PM₁₀ que no podrà superar-se en més de 35 ocasions per any).

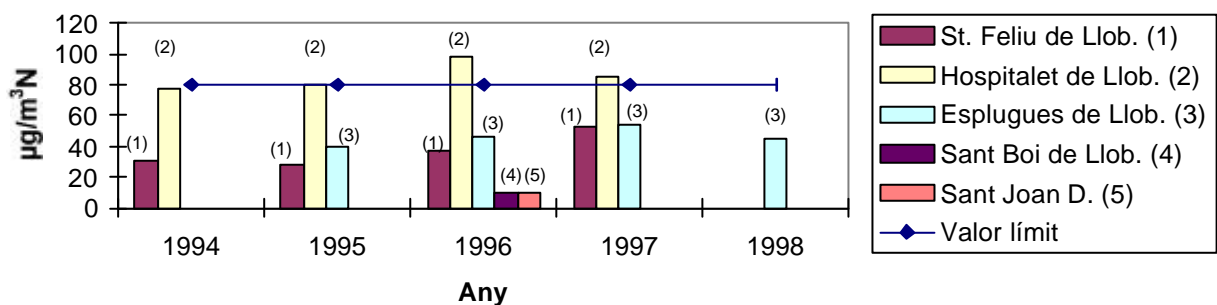
Gràfic 22: Nivells d'immissió de PST a Sant Just (15/10/98 – 18/11/98).

Font: Servei del Medi Ambient, Diputació de Barcelona, 1999.

Respecte als fums normalitzats (FN), originats per l'elevat trànsit que suporta la zona en la que queda inclòs el municipi, els nivells d'immissió obtinguts també són alts, superant-se els límits legals (80 µg/m³N, pel percentil 50 de les mitjanes diàries, segons el Reial Decret 1321/1992 i Directiva 89/427/CEE) en alguns municipis propers, com l'Hospitalet de Llobregat.

Gràfic 23: Nivells d'immissió (P50) de fums normalitzats (FN) (1993-1998).

Font: Servei del Medi Ambient, Diputació de Barcelona, 1999.

L'abundant indústria de metal·lúrgia del municipi, fa que la presència de metalls entre les partícules en suspensió sigui important en les zones properes en aquestes activitats, com ho demostra la presència elevada de plom registrada al voltant de l'esmentada empresa de foneria de Sant Just que, en determinats dies, va sobrepassar el límit legal (tot i que aquest, 2 µg/m³ per a la mitjana de les mitjanes

diàries segons el Reial Decret 717/1987, la Directiva 82/884/CEE i 85/203/CEE, és d'aplicació anual i no diària; a partir de la nova Directiva 1999/30/CE, el valor límit anual s'estableix en $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Taula 3: Composició en metalls pesats de les partícules captades a Sant Just Desvern al voltant d'una empresa de foneria, els dies 23 i 10 d'octubre i 10 de novembre de 1998.

Metall ($\mu\text{g}/\text{m}^3\text{N}$)	23/10/98	29/10/98	10/11/08
Fe	1.7	1.1	2.4
Pb	0.9	0.69	2.03
Cr	0.02	0.01	0.02
Zn	3.2	9.9	10.6

Font: Servei del Medi Ambient, Diputació de Barcelona, 1999.

Els causants d'aquestes immissions, és a dir els principals focus emissors del municipi, són el sector industrial, tant del municipi com dels seus voltants, les activitats de transport i comunicacions, les activitats comercials i de serveis i el sector domèstic.

Concretament, el sector industrial del municipi compta amb un total de 12 empreses (6% del total d'activitats del municipi) registrades en el Catàleg d'Activitats Potencialment Contaminants de l'Atmosfera (CAPCA).

En el cas del sector del transport i les comunicacions, els principals focus emissors són el conjunt de vehicles que circulen diàriament pel municipi, sent difícil el control i valoració d'aquesta emissió. En el 1993, es va dur a terme una campanya de control de fums emesos pels vehicles que circulaven pel municipi dels quals, pràcticament el 84% va superar la prova trobant-se dins els límits legals.

2.2.3.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **La informació sobre l'immissió i l'emissió del municipi és molt escassa.**

La caracterització de la qualitat de l'aire del municipi o immissió s'ha de fer a través de les dades obtingudes en estacions ubicades en municipis veïns, donat que el municipi no compta amb cap estació de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica, o bé a través d'un estudi molt puntual realitzat al voltant d'una empresa de foneria del municipi. La gran variabilitat en l'espai i en el temps dels nivells d'immissió fa que aquesta aproximació sigui estimativa.

Pel que fa a l'emissió, tan sols es disposa de la informació sobre les empreses del municipi registrades en el CAPCA, que, en certs casos, és incompleta. Es desconeix l'emissió de les restants activitats del municipi, dels vehicles que hi circulen, etc.

- **El municipi disposa de nivells d'immissió de PST semblants als dels municipis del seu voltant.**

L'activitat industrial del municipi i de les zones del seu voltant són els principals causants de la immissió registrada a la zona, caracteritzada per uns nivells importants de PST. Aquests nivells, que sovint s'aproximen i superen als valors establerts per la legislació vigent, no difereixen massa dels que s'obtenen a diferents punts de la regió metropolitana de Barcelona. Les zones de Sant Just més sensibles en aquesta immissió són les zones habitades properes a les àrees industrials del municipi.

Igualment, la zona sud del municipi més afectada per la proximitat a eixos viaris importants (carretera N-340 o Carretera Reial i autopista A-2) i a polígons industrials, està sotmesa a una major immissió de fums normalitzats originats per l'elevat trànsit.

2.2.3.3. Conclusions.

Existeix una manca d'informació, tant pel que fa als nivells d'immissió, com pel que fa a l'emissió dels diferents focus contaminants del municipi. Aquest fet fa que s'hagi d'aproximar la realitat atmosfèrica del municipi d'una manera estimativa.

Malgrat tot, a partir de les dades d'immissió (obtingudes de les estacions ubicades en municipis veïns i de l'estudi realitzat vora una empresa de foneria de Sant Just), no extrapolables per a descriure la realitat del municipi, i de les dades d'emissió (obtingudes bàsicament del CAPCA i de la bibliografia), es pot concloure que el municipi disposa d'uns valors de qualitat d'aire similars a la resta de punts de la regió metropolitana de Barcelona.

D'aquesta manera, els nivells d'immissió de la zona es caracteritzen per uns nivells importants de PST, derivats de l'activitat industrial i en menor grau de FN, originats per l'elevat trànsit. Això fa pensar, que les zones més sensibles del municipi en aquests nivells de contaminació seran les àrees residencials properes a les zones industrials i als principals eixos viaris.

2.2.4. Soroll.

2.2.4.1. Síntesi de la situació actual.

La qualitat acústica del municipi ve condicionada per la morfologia urbanística, per l'elevat parc mòbil, per l'existència de receptors sensibles (centres educatius, habitatges propers a vies importants, etc) i per la complexa mobilitat del municipi.

Segons els resultats de les mesures acústiques obtingudes durant els mostrejos dels dies 14, 20 i 26 d'abril i 12, 13, 14 i 15 de maig de 1999, la meitat del territori urbà del municipi es situa en uns nivells d'immissió baixos, entre 55 dB(A) (nit) i 65 dB(A) (dia) (valors promig de L_{Aeq}), en relació als nivells recomanats per diferents institucions competents (veure taula 5). Aquesta àrea inclou tot el nucli central del poble de Sant Just (Barri Centre, les zones interiors del Barri Sud, Barri Nord, les zones interiors de l'àrea de la Carretera i Can Sagrera) on hi viu, pràcticament, el 70% de la població del municipi.

Aquests nivells poden sobrepassar-se en certs moments del dia, com en hores puntes comercials, esporàdicament per la circulació de vehicles sorollosos (motos, cotxes, camions d'escombraries, ...), o bé en els principals eixos que travessen la zona urbana del municipi (com el carrer Major, el carrer Bonavista, la Rambla de Sant Just, ...). Aquests últims, presenten una immissió moderada, de l'ordre de 65-75 dB(A), encara que només suposen el 7% del total de la superfície urbana del municipi.

A les zones residencials més allunyades del centre urbà (la Miranda, la Plana Padrosa i el Bellssoleig), que representen aproximadament un 17% del total de superfície urbana i on hi viu un 15% de la població del municipi, els nivells oscil·len al voltant dels 45-55 dB(A), havent-se arribat a mesurar durant la nit valors mínims (MnL) de 29,2 dB(A)

Els nivells acústics més elevats del municipi (entre 75-80 dB(A)) s'enregistren en l'àrea afectada pel pas de l'autopista A-2, perllongant-se cap a la zona que envolta la carretera N-340 o Carretera Reial (les Basses de Sant Pere i les zones properes a la carretera N-340 del barri Sud i de l'àrea de la Carretera) i ambdós polígons industrials. En aquestes àrees, integrades en zones d'alta densitat de població, hi viu al voltant d'un 10% de la població del municipi i representen aproximadament un 33% del total de superfície urbana del municipi.

Pel que fa a la normativa vigent sobre sorolls, l'Ordenança General de Convivència Ciutadana de Sant Just estableix els nivells màxims de soroll permesos, tant en horari diürn com nocturn al municipi.

Taula 4: Nivells màxims de soroll establerts per l'Ordenança General de Convivència Ciutadana de Sant Just Desvern.

ZONA	EXTERIOR (dB(A))*		INTERIOR (dB(A))*	
	Diürn	Nocturn	Diürn	Nocturn
No industrial	55	45	35/30	30/25
Industrial	65	60	40	35

Nota: (*) Si el soroll de fons superés aquests valors, s'aplicarà un criteri limitació incremental de 3 dB(A), que no podrà ser sobrepassat.

Font: AUDING, a partir de l'Ordenança General de Convivència Ciutadana (B.O.P. núm. 123, 24/5/1995), 1999.

2.2.4.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Els habitants de Sant Just Desvern mostren una percepció negativa envers a la immissió sonora provocada pel trànsit.**

El fet de que la immissió sonora sigui, en general, baixa pel conjunt del municipi fa que les fonts emissores de soroll es percebin de manera més sensible. Així, segons les dades obtingudes en l'enquesta de percepció de soroll realitzada al municipi, el 78% dels enquestats manifesta que el soroll normalment influeix en la seva qualitat de vida i un 64% quantifica el grau de molèstia en molt o bastant.

La font de soroll que es percep amb més força, seguint amb els resultats de l'enquesta, és el trànsit, amb un 60%, sent les motos els vehicles més molestos, amb un 55%, seguides dels camions, amb un 29%. Igualment, el soroll provocat per la gent en la via pública durant les nits, sobretot a l'estiu, també causa molèsties a una part de la ciutadania.

Malgrat aquestes dades, el nombre de queixes relacionades amb la molèstia acústica és molt escàs. Concretament, durant el 1998 només n'hi ha hagut dues de formals, de les quals una ha fet referència al soroll generat pels autobusos que circulen per l'interior de Sant Just i l'altre al soroll generat pel camió de recollida d'escombraries durant un canvi del seu horari habitual de servei.

- **L'Ordenança General de Convivència Ciutadana estableix uns valors màxims de soroll estrictes.**

La normativa de soroll de Sant Just Desvern per ambients exteriors, esdevé molt més restrictiva que els valors màxims establerts i recomanats pels diferents organismes competents en matèria mediambiental.

Taula 5: Nivells màxims de soroll en ambients exteriors establerts per diferents institucions competents.

NORMATIVA	EXTERIOR (dB(A))*	
	Diürn	Nocturn
Organització Mundial de la Salut ⁽¹⁾	65	55
Unió Europea ⁽²⁾	65/70	57/62
OCDE ⁽³⁾	60(+/-5)	55/60
Generalitat de Catalunya ⁽⁴⁾	60	55
Sant Just Desvern ⁽⁵⁾	55	45

Nota: ⁽¹⁾ Recomanació OMS; ⁽²⁾ Límits que assegurin una protecció satisfactòria a les persones exposades al soroll, Comissió CEE-DGXI; ⁽³⁾ Objectius a mig termini, anys 2005-2010, OCDE; ⁽⁴⁾ Ordenança tipus, Departament de Medi Ambient; ⁽⁵⁾ Ordenança General de Convivència Ciutadana.
Font: AUDING, 1999.

L'activitat de policia ambiental pel compliment d'aquesta normativa és molt reduïda, existint molt poques denúncies per incompliments, tant per part de particulars com per part de l'Administració Local.

D'acord amb els nivells d'immissió de soroll obtinguts, en general, el límits de soroll exterior establerts per l'Ordenança General de Convivència Ciutadana (45 dB(A), en horari nocturn i 55dB(A) en horari diürn) no es compleixen globalment en el municipi, però sí puntualment (exceptuant algunes les zones com les properes a la carretera N-340 i a l'autopista A-2). Aquest fet no suposa que existeixi una alta incidència del soroll a Sant Just donat que els valors mitjans mesurats en la major part del municipi (al voltant del 70% de la zona urbana on hi viu el 85% de la població), es troben entre 55 dB(A) en horari nocturn i 65 dB(A) en horari diürn, és a dir dins els intervals de valors màxims, recomanats per diferents organismes nacionals i internacionals, que assegurin una protecció satisfactòria de les persones exposades al soroll.

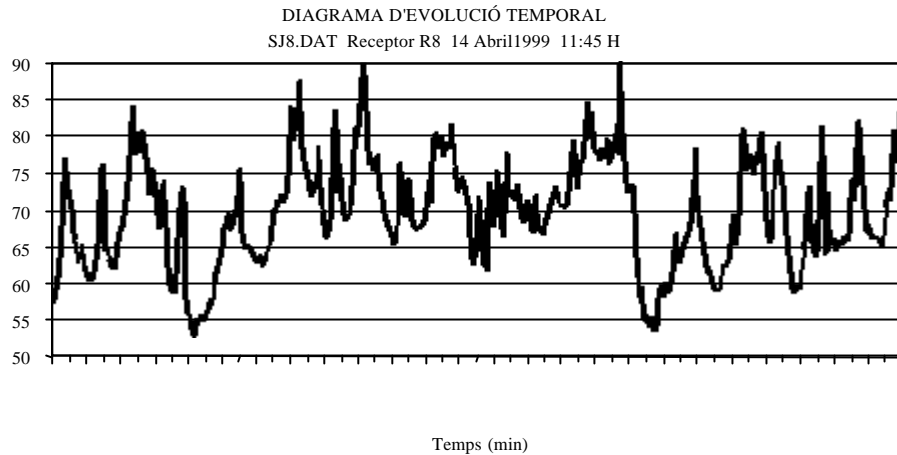
- **Les zones properes a la carretera N-340 i a l'autopista A-2 són les que pateixen els nivells acústics més alts del municipi.**

Les zones d'influència de la Carretera Reial (N-340) i de l'autopista A-2 són els punts en que es registren uns nivells més elevats d'immissió sonora del municipi, amb uns valors mitjans mesurats de 73,4 dB(A) en horari diürn i 66,4 dB(A) en horari nocturn, i uns valors màxims que superen habitualment els 75 dB(A).

La Carretera Reial, al seu pas per Sant Just Desvern, esdevé una veritable travessia urbana de quatre (i fins i tot cinc) carrils. Al soroll d'aquesta via hi contribueixen factors com les nombroses retencions que es produeixen en els diferents semàfors, el pendent de la rasant en la major part del seu trajecte, l'excés de velocitat i l'abundant trànsit de vehicles pesats tant de dia com de nit.

Tanmateix, determinades actuacions urbanístiques i el no compliment de les normes de circulació han fet que una part del trànsit de la carretera N-340 es desviï per carrers del casc urbà en direcció al polígon industrial del Sud-Oest, deteriorant la qualitat acústica d'aquests.

Gràfic 24: Registre temporal de immissió de soroll a la Carretera Reial (N-340) a l'alçada de l'edifici Walden.

Font: AUDING, 1999.

Per altra banda, l'àrea afectada per l'autopista A-2, inclosos els ramals d'accés i el tram d'entrada al municipi, també esdevenen unes zones acústicament degradades, degut a l'alta intensitat de trànsit existent (47.799 veh/dia de mitjana en 1998 i 6.750 veh/h en hora punta, i amb previsió de creixement). Malgrat que en aquest tram l'autopista passa en trinxera, la baixa pendent dels talussos laterals unit a l'alçada dels edificis propers (planta baixa, més 6 pisos), fan que no es pugui impedir que la major part de les finestres restin exposades al soroll de la via.

2.2.4.3. Conclusions.

El habitants del municipi de Sant Just, segons les dades de l'enquesta de percepció del soroll, mostren una clara sensibilització cap al soroll generat, bàsicament, pel trànsit rodat i, en determinades èpoques de l'any, pel soroll generat a les nits per gent en la via pública.

Els nivells d'immissió acústica en el 70% del territori urbà del municipi són baixos en relació a les recomanacions per diverses institucions competents. Però aquest fet no suposa que de manera puntual i en determinades hores del dia, aquests valors es sobrepassin amb facilitat en algunes d'aquestes zones.

Respecte l'estricta normativa acústica establerta en l'Ordenança General de Convivència Ciutadana, aquesta es compleix en la majoria de punts del municipi, tot i que globalment i prenent valors mitjans, la immissió del municipi queda lleugerament per sobre dels valors definits. Tanmateix, l'activitat de policia ambiental és molt reduïda, existint molt poques denúncies en referència a aquests aspectes.

Els principals punts negres del municipi pel que fa al soroll, són les zones influenciades per la carretera N-340 (Carretera Reial) i l'autopista A-2. Tanmateix, determinades actuacions urbanístiques i l'incompliment de les normes de trànsit, ha provocat el desviament de trànsit de la carretera N-340 cap a zones del casc urbà en direcció al polígon industrial del Sud-Oest, augmentant la immissió acústica en aquests punts.

2.2.5. Energia.

2.2.5.1. Síntesi de la situació actual.

El municipi de Sant Just Desvern s'abasta bàsicament de combustibles (sòlids, líquids i gasosos) i electricitat, destacant, com a principals sectors consumidors d'energia, l'industrial, el de transport i comunicacions i el domèstic.

El consum energètic total del municipi és de 42.405 TEP (Tona Equivalent de Petroli), dels quals el 24% correspon a electricitat i 76% a combustibles. De l'electricitat consumida al municipi, el 80% és subministrada per ENHER i el 20% per FECSA, existint nombroses infraestructures elèctriques dins el terme degut a la proximitat de la gran ciutat de Barcelona. Pel que fa als combustibles, els més consumits són els gasosos, amb un 77,5% del total de combustibles, seguits dels líquids, amb un 22%. El consum energètic total per habitant es situa en 3 TEP/hab-any.

L'energia consumida pels Serveis municipals suposa un 2,7% del total de la despesa energètica total del municipi. D'aquesta despesa, el 67% correspon a energia elèctrica (per a l'enllumenat públic i el consum de les dependències municipals), i el 33% a combustibles líquids (per a vehicles) i gasosos (per a cuines, calefaccions, etc).

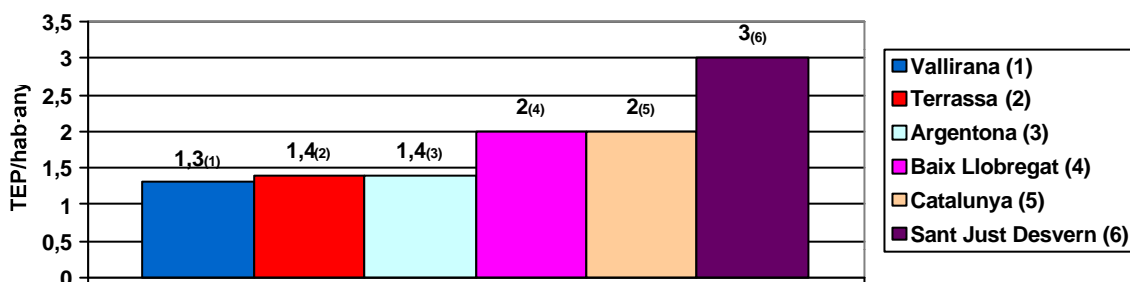
L'Ajuntament ha endegat actuacions per a la millora de l'eficiència i l'estalvi energètic, tot i que encara existeix un potencial gran d'energia renovable per a ser explotat.

2.2.5.2. Elements significatius per a la diagnosi.

- **Sant Just Desvern disposa d'un consum energètic per habitant superior al comarcal.**

El consum energètic de Sant Just Desvern es situa al voltant dels 3 TEP/hab-any, superant no tan sols el valor comarcal, sinó també el català i el de diversos municipis. Aquest consum es veu influenciat per l'elevada demanda del sector industrial i del sector del transport i comunicacions.

Gràfic 25: Comparació del consum d'energia de Sant Just amb el d'altres municipis.

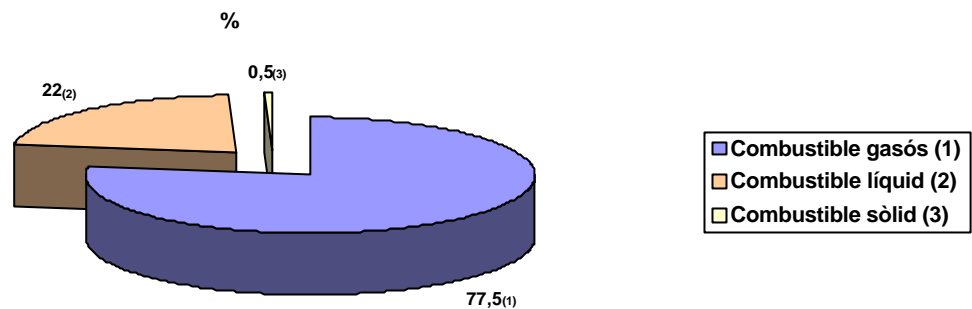

Font: AUDING, a partir de les dades de les Auditories Ambientals Municipals de la Diputació de Barcelona, 1999.

- **Els combustibles fòssils són la principal font energètica del municipi.**

El 76% del total d'energia consumida al municipi prové dels combustibles. Entre aquests el més utilitzats són els de tipus gasós.

Gràfic 26: Distribució del consum total de combustibles a Sant Just Desvern.

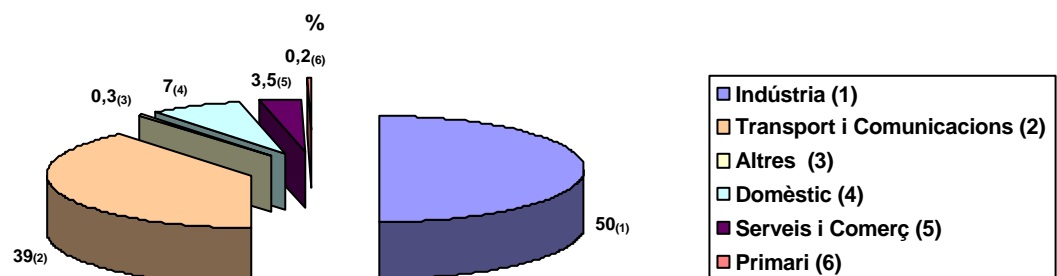
Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i de l'Estadística del consum energètic municipal, 1999

Igualment, del total d'energia consumida pels Serveis Municipals, 67% correspon a combustibles. El 92,5% d'aquests combustibles consumits són de tipus gasós, mentre el 2,5% restant són de tipus líquid.

- **El sector industrial i el sector del transport són els principals consumidors d'energia del municipi.**

A Sant Just Desvern, pràcticament el 90% del consum total municipal l'acapara el sector industrial i el sector del transport i comunicacions.

Gràfic 27: Distribució del consum energètic total de Sant Just Desvern per sectors (1998).

Font: AUDING, a partir de les dades de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i de l'Estadística del consum energètic municipal, 1999.

Per tipus de fonts energètiques, el sector industrial és el principal consumidor d'energia elèctrica i combustibles gasosos, amb un 71,4% i 82% dels totals

municipals, respectivament; mentre que el sector del transport i les comunicacions és el que consumeix més quantitat de combustibles líquids, amb un 91% del total municipal.

▪ **L'elevada presència d'infraestructures elèctriques al municipi genera riscos.**

El municipi es troba creuat per nombroses línies d'alta i mitja tensió, existint també, una estació transformadora, diversos pals transformadors, etc.

Per una banda, moltes d'aquestes infraestructures queden dins de la zona pertanyent al Parc Metropolità de Collserola, augmentant el risc d'incendi forestal i d'electrocució d'aus. Per l'altra, el pas de línies d'alta i mitja tensió sobre nuclis habitats o bé la localització d'una estació transformadora propera a la zona urbana augmenten el risc d'exposició de la població a camps electromagnètics de baixa freqüència, les conseqüències de la qual encara es troben en discussió.

Tanmateix, la zona urbana del municipi es veu afectada per una alta densitat de línies conductores (d'electricitat (baixa tensió), telèfon, ...) que deteriorenen el paisatge urbà del municipi. Actualment, en els nous sectors urbanitzats, aquestes instal·lacions ja es fan soterrades.

▪ **L'enllumenat viari d'alguns carrers esdevé una font de contaminació lumínica.**

Alguns carrers de Sant Just disposen d'un tipus d'enllumenat que esdevé una font de contaminació lumínica, ja que una part de la llum que desprenen els fanals es perd cap al cel. Aquest fet suposa una disminució en el rendiment d'il·luminació del carrer i, per tant, en l'aprofitament de l'energia.

Les darreres actuacions urbanístiques realitzades a Sant Just mostren una tendència clara cap a la incorporació d'un tipus d'enllumenat que no produeixi aquest tipus de contaminació.

- **L'Ajuntament aplica mesures de millora de l'eficiència i d'estalvi energètic i estimula la seva utilització.**

L'Ajuntament del municipi ha aconseguit un estalvi energètic valorat en una reducció del 20% de l'import del rebut d'electricitat, substituint les làmpades de vapor de mercuri de 250 W de l'enllumenat públic, per làmpades de vapor de sodi de 150 W, de major eficiència. Així, actualment el 50% de punts de llum del municipi corresponen a làmpades de vapor de mercuri i l'altre 50% a làmpades de vapor de sodi. Malgrat aquestes millores en l'enllumenat públic, queden per resoldre aspectes puntuals poc considerats fins ara com la important despesa energètica de l'enllumenat ornamental de Nadal.

Tanmateix, s'ha instal·lat al polisportiu municipal un dispositiu de cogeneració alimentat amb gas natural, que permet generar corrent elèctric i, alhora, calentar l'aigua de la piscina (a partir del calor que dissipa). Cal, destacar la col·locació de plaques solars en l'escola bressol municipal "Marrecs", que permeten l'escalfament d'aigua potable per a la instal·lació sanitària.

L'Ajuntament, estimula la utilització d'energies renovables a través de l'establiment de bonificacions en la taxa per l'atorgament de llicències urbanístiques i prestació de serveis urbanístics en obres i projectes que adoptin algun tipus d'energia renovable. Concretament, els habitatges de promoció pública de nova construcció previstos al municipi, com els 79 de la zona de Camp Roig (Promunsa), incorporaran alguna mesura per l'estalvi i la millora energètica, com plaques solars per l'escalfament de l'aigua sanitària.

- **Escàs aprofitament de les energies renovables.**

Actualment, el municipi s'abasta de fonts energètiques externes de tipus no renovable, sent l'aprofitament de les fonts renovables de que disposa el municipi

molt escàs. Només l'energia solar potencialment aprofitable al municipi és, pràcticament, 25 cops superior al total d'energia no renovable consumida al municipi.

2.2.5.3. Conclusions.

El municipi disposa d'un elevat consum energètic per habitant degut a la incidència d'una indústria fortament demandant d'energia, poc estalviadora de recursos, i d'una situació complexa de mobilitat, que fa necessari un moviment gran de vehicles. El principal recurs energètic del municipi són els combustibles fòssils, no aprofitant-se encara molts dels recursos energètics renovables de que disposa el municipi.

Les infraestructures energètiques, especialment les elèctriques, són força abundants al terme, creuant tant espais naturals com nuclis habitatges, fet que augmenta el risc d'incendi forestal, d'electrocució d'aus, d'exposició a camps electromagnètics (en discussió), deteriorant el paisatge urbà, etc. Tanmateix, l'enllumenat viari d'alguns carrers del municipi esdevé una font de contaminació lumínica.

L'Ajuntament, ha començat a aplicar mesures d'estalvi i millora de l'eficiència energètica, reduint el consum energètic de l'enllumenat públic (substitució de làmpades de vapor de mercuri de 250 W per altres de vapor de sodi de 150 W), del poliesportiu municipal (instal·lació de cogeneració per generar electricitat i escalfar l'aigua de la piscina) de l'escola bressol "Marrecs" (plaques solars per escalfar aigua sanitària). Igualment, fomenta la utilització d'energies renovables en projectes i execucions de noves obres a través de reducció de taxes urbanístiques. En aquesta línia, es preveu incorporar als futurs habitatges de promoció pública de Camp Roig plaques solars per escalfar l'aigua sanitària.

Malgrat aquestes iniciatives, en el global del municipi, l'aprofitament de les energies renovables i l'establiment de mesures per a la millora de l'eficiència energètica són, encara, baixos. Tanmateix, queden pendents d'avaluació certes despeses energètiques puntuals com les de l'enllumenat ornamental de Nadal.

3. DIAGNOSI GLOBAL.

El municipi de Sant Just Desvern, amb una extensió total de 779, 26 Ha i una població de 14.064 habitants, ha quedat inclòs en el que es coneix com la Regió Metropolitana de Barcelona. A l'igual que la resta de municipis del seu voltant, la proximitat de Sant Just a la ciutat de Barcelona ha condicionat de forma decisiva la seva evolució a tots nivells (socioeconòmic, urbanístic, ambiental, ...).

Malgrat aquest fet, respecte a la resta de municipis que envolten a Barcelona, Sant Just mostra un conjunt de trets diferencials, ja que el seu desenvolupament urbà s'ha orientat cap a una línia de territori d'alt nivell, esdevenint la prolongació real de la part alta de la ciutat de Barcelona.

Un dels principals factors que explicarien aquesta evolució diferencial del municipi seria el seu emplaçament, caracteritzat per una banda, per quedar inclòs, en bona part, dins la Serra de Collserola, i per altra banda, per la proximitat de les grans àrees industrials i d'expansió de la gran metròpoli de Barcelona.

Aquesta situació privilegiada va ser ràpidament aprofitada, històricament, per l'emergent burgesia catalana que va trobar en el territori de Sant Just la possibilitat de desenvolupar noves activitats industrials que requeria la veïna ciutat de Barcelona i un emplaçament ideal, per les seves segones i, posteriorment, primeres residències, lluny de la massificada ciutat.

Aquesta herència ha deixat la seva petjada en el Sant Just actual, tal i com ho demostren els següents trets diferencials del municipi:

- Sant Just disposa d'un Producte Interior Brut per habitant que duplica al del Baix Llobregat i al de Catalunya, sent la renda familiar bruta disponible per habitant del municipi un 30% superior a la de la comarca i a la del conjunt de Catalunya.
- Predomini d'un model urbà d'urbanització extensiva en bona part dels barris, caracteritzat per l'abundància de cases aïllades i/o unifamiliars amb jardí, amb

una baixa densitat de població (18 hab/Ha pel conjunt del municipi, 49 hab/Ha pel conjunt de la zona urbana o 65 hab/Ha per la zona urbana residencial).

- La població de Sant Just disposa d'un alt nivell de formació, amb un índex de no titulats (13,7%) inferior a la mitjana comarcal (22,1%) i a la catalana (17,7%).
- La taxa d'atur del municipi es situa al voltant d'un 5%, a diferència de la comarcal que es troba prop del 7,5%.
- Més del 40% del territori de Sant Just es troba inclòs dins l'espai natural de la Serra de Collserola, que mostra un estat de conservació molt bo. Igualment, el 50,5% del total del sòl del terme està qualificat com a no urbanitzable.
- El municipi compta amb una important extensió de zones verdes públiques urbanes (8,92 m²/hab), totalment equipades.
- El teixit productiu del municipi, dominat pel sector industrial i dels serveis, s'ha distribuït en quatre grans àrees de negocis: el polígon industrial del Sud Oest, el polígon industrial del Pont Reixat, el Centre de Negocis Sant Just - Porta Diagonal i el Nucli Urbà. Tant el sector industrial, com el sector de serveis del municipi, han patit un fort procés d'especialització, sent el primer dominat per activitats químico-farmacèutiques, metal·lúrgiques i relacionades amb la construcció, i el segon per activitats d'intermediació, distribució, comerç a l'engròs i lloguer de maquinària.

Aquestes característiques confereixen al municipi una situació privilegiada, tot i que des del punt de vista social i ambiental incideixen clarament sobre la sostenibilitat del territori.

Així, la gran especialització del sector productiu del municipi, amb una demanda laboral molt concreta, fa que només un de cada quatre persones residents al municipi treballi en ell. Si a això se li afegeix l'arribada de població d'alt poder

adquisitiu, que fugen de la aglomeració urbana a la recerca d'indrets propers amb millor qualitat de vida i que no s'impliquen, en general, en la vida del municipi, en resulta un context social que pot portar a Sant Just a convertir-se en una mena de ciutat dormitori d'alta qualitat. En aquesta situació hi contribueix també la proximitat de la ciutat de Barcelona amb una important oferta lúdica i comercial.

Tot això pot portar cap a una pèrdua de la identitat del municipi de Sant Just, que pot alterar la convivència ciutadana amb una reducció dràstica de la vida interna del municipi. De fet, la baixa participació en alguns dels actes organitzats per l'Ajuntament i d'altres entitats deixen entreveure aquesta possibilitat.

Aquest marc social també té una clara repercussió ambiental, com pot ser l'elevada necessitat de mobilitat intermunicipal (laboral, d'estudi, ...) generada pels habitants del municipi. Aquesta necessitat es veu agreujada per un important ús del vehicle privat causat, a la vegada, per la manca d'un transport públic eficaç per atendre les necessitats de la població i la dispersió urbanística dels habitatges. El transport públic intramunicipal s'ha vist potenciat a través de la posada en funcionament del TAXIBUS i de les línies d'autobusos "Esplubus" i "Esplujust".

L'elevat ús del transport privat i la important indústria del municipi, són uns dels principals causants del l'alt consum energètic del municipi (3 TEP/hab-any), sent la principal font energètica els combustibles fòssils (gas natural, gas butà i benzines), amb un escàs aprofitament de les energies renovables disponibles al municipi.

Igualment aquest important flux de vehicles que circulen pel municipi, juntament amb la tipologia d'activitats industrials dominants de la regió metropolitana de Barcelona, fan que la qualitat de l'aire de Sant Just s'apropi als valors enregistrats als municipis del seu voltant, assolint-se puntualment nivells alts d'immissió de contaminants atmosfèrics (PST i FN, sobretot).

Tot i disposar d'uns nivells acústics baixos en la major part del terme (segons els valors recomanats per organismes competents) , l'elevat trànsit que suporten

algunes vies que travessen el municipi (carretera N-340 i autopista A-2) esdevé el principal focus generador de soroll al municipi.

El creixement urbanístic de Sant Just ha fet que grans infraestructures viàries com són l'autopista A-2 i la carretera N-340 hagin quedat totalment integrades dins el continu urbà del municipi, repercutint clarament sobre el medi ambient de les zones properes. Les principals afectacions que pateixen aquestes zones (elevada immissió acústica, elevada immissió atmosfèrica (FN), impacte visual, etc) són originades per l'intens trànsit que suporten les esmentades vies i pel caràcter fragmentador de la pròpia infraestructura. La incidència d'aquests elements augmenta amb el fet que aquestes zones tenen les densitats de població més altes del municipi.

L'evolució urbana del municipi, amb abundants cases unifamiliars o aïllades (normalment amb jardí i piscina), també ha fet que el consum domèstic d'aigua potable sigui força elevat (167 l/hab-dia). Si a més, li afegim el consum d'altres sectors, entre els que destaca l'industrial, el consum total d'aigua del municipi (307 l/hab-dia) supera al de diversos municipis del seu voltant.

L'elevat consum d'aigua es tradueix en una important generació d'aigües residuals tant urbanes com industrials. L'actual xarxa de clavegueram, que dona servei a tota l'àrea urbanitzada del municipi, pateix problemes de corrosió i envelliment prematur a causa, sobretot, dels abocaments industrials. A més, dos dels tres col·lectors que travessen el municipi, encara no es troben connectats a cap sistema de depuració, en espera de la construcció de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals del Prat de Llobregat, cosa que suposa que un 57,5% de les aigües residuals generades al municipi marxïn sense depurar-se.

La producció de residus sòlids urbans del municipi es situa en la mitjana catalana (1,3 kg/hab-dia), tendint a estabilitzar-se. Destaca l'elevat percentatge de residus recollits a través de la recollida selectiva al carrer i a través de la deixalleria (20%), així com l'elevat percentatge de recuperació (13,6%). Respecte als residus industrials, la producció mostra una tendència oscil·lant, tot i que, darrerament ha

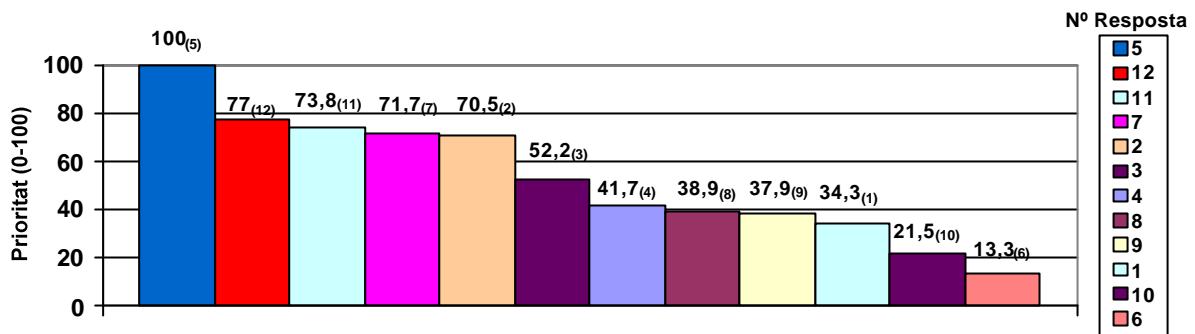
disminuït lleugerament. Pel que fa a la gestió i eliminació d'aquests residus, la valorització i el tractament físic-químic s'han anat imposant davant el dipòsit controlat i la incineració.

Dins d'aquest context, el municipi de Sant Just Desvern ha apostat cap el desenvolupament d'una acció sostenible al municipi, tal i com ho demostren fets com:

- Millora de l'eficiència i l'estalvi energètic en els equipaments municipals (instal·lació de cogeneració al polisportiu municipal, utilització de làmpades de vapor de sodi a l'enllumenat públic, aprofitament de l'energia solar per a l'escalfament d'aigua en l'escola bressol "Marrecs", ...) i establiment de mecanismes d'aprofitament d'energies renovables als futurs habitatges de promoció pública (com els de Camp Roig).
- Aprofitament de les aigües de les antigues mines pel reg de parcs i jardins públics, reduint així la despesa d'aigua potable de xarxa.
- Voluntat de contenir l'expansió urbanística del municipi en terrenys de la Serra de Collserola, a través de la densificació raonable d'altres zones urbanes existents.
- L'establiment de bonificacions en la taxa per l'atorgament de llicències urbanístiques i prestació de serveis urbanístics, en obres o ocupacions que renunciïn expressament a la utilització de policlorur de vinil (PVC) en conduccions elèctriques o d'aigua, decoració i, en general, en el subministrament de serveis o en els elements constructius de les edificacions (subvenció del 15% de la quota tributària), i en obres i ocupacions que integrin en el projecte i en l'obra la utilització generalitzada d'energies renovables (subvenció del 15% de la quota tributària). Aquestes dues bonificacions són compatibles entre si i incompatibles amb les atorgades per obres i ocupacions que afectin a béns catalogats, que afectin a habitatges de protecció oficial o bé que afectin a habitatges de preu taxat.

- Important i eficaç esforç per a la gestió dels residus sòlids urbans generats al municipi.
- Desenvolupament d'un intens programa d'activitats orientades cap a l'educació ambiental, a través d'exposicions, campanyes, celebracions, etc, que han posat especial atenció als temes dels residus, el medi natural i la tinença d'animals de companyia. Aquestes activitats, també serveixen com a mecanisme per a fomentar la participació ciutadana al municipi de Sant Just Desvern, augmentant el grau d'implicació de la ciutadania amb la realitat ambiental del municipi.
- Adhesió del municipi a la Xarxa de Ciutats i Pobles Sostenibles i elaboració, juntament amb la Diputació de Barcelona, de l'Auditoria Ambiental Municipal.
- Important sensibilització ambiental de la ciutadania del municipi, tal i com ho demostra l'alt percentatge de separació de residus sòlids urbans, o els resultats obtinguts de l'última pregunta (nº 11) de l'enquesta de qualitat acústica (on s'havien d'enumerar, de l'1 al 12, per ordre de major a menor importància, un seguit de problemàtiques ambientals associades al municipi) realitzada amb motiu de l'Auditoria Ambiental Municipal. Segons aquests resultats, la ciutadania es mostra especialment sensibilitzada envers la no recollida de la via pública dels excrements dels gossos per part dels seus propietaris, l'escassa adaptació del transport públic a les necessitats de la població i l'elevat ús del transport privat al municipi.

Gràfic 28: Importància de diferents problemàtiques ambientals associades al municipi segons l'enquesta de qualitat acústica (pregunta nº 11).

Nota: El resultat s'han obtingut assignant un valor de 100 a l'opció més valorada; tamany de la mostra: 197 enquestes; (1) Contaminació atmosfèrica (fums i males olors); (2) Contaminació acústica (sorolls); (3) Problemàtica de residus; (4) Neteja viària deficient; (5) Excrements de gossos; (6) Perill d'incendis forestals; (7) Baix nombre de zones verdes; (8) Deficient conservació de les zones verdes existents; (9) Baix nivell de conscienciació en els hàbits del dia a dia; (10) Manca de carrils bici; (11) Excessiva utilització del cotxe; (12) Deficient transport públic.

Font: AUDING, 1999.

Tanmateix, el municipi disposa d'unes eines força valuoses per tal de mantenir i potenciar la seva línia d'actuació com són: un marc normatiu ambiental propi constituït per l'Ordenança de Convivència Ciutadana de Sant Just Desvern, complementat per l'aprovació de l'ordenança que desenvolupa la Llei d'Intervenció Integral de la Administració Ambiental; i l'existència d'uns canals de comunicació ben definits entre regidories, municipis veïns i altres administracions, que esdevenen molt importants en l'àmbit ambiental a causa del caràcter global del Medi Ambient.

Així doncs, el municipi es troba en una situació adequada per tal de seguir el seu camí cap a la sostenibilitat que estarà supeditat, entre altres factors, a una reducció de l'input d'energia que actualment consumeix, a una racionalització del consum d'aigua, a la identificació dels seus habitants amb la dinàmica del municipi, al control del creixement urbanístic en zones incloses dins l'àmbit de la Serra de Collserola, a la millora de la mobilitat (sobretot intermunicipal), a l'augment del control de l'activitat industrial, a la reducció de la generació de residus sòlids urbans, a la protecció del medi natural, a la potenciació de les campanyes d'educació ambiental, a l'augment de la informació sobre la qualitat atmosfèrica del municipi, al reforç de l'activitat de

polícia ambiental i a la millora de la qualitat urbana de les zones properes a la carretera N-340 i l'autopista A-2.

Aquest procés ha d'estar emmarcat dins un pla d'acció que integri els aspectes ambientals i socials d'una forma transversal, amb la definició d'unes estratègies definides i consensuades per la ciutadania i la corporació municipal.

NOTA: Els plànols s'adjunten en format informàtic a la carpeta "Plànols de la Diagnosi".

ÍNDEX DOCUMENT II – DIAGNOSI AMBIENTAL

1. PRESENTACIÓ DEL MUNICIPI DE SANT JUST DESVERN.....	1
2. DIAGNOSI AMBIENTAL DEL MUNICIPI.....	5
2.1. ASPECTES ESTRUCTURALS.	5
2.1.1. Organització i gestió municipal.....	5
2.1.1.1. Síntesi de la situació actual.	5
2.1.1.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	6
2.1.1.3. Conclusions.....	8
2.1.2. Planejament urbanístic i usos del sòl.	9
2.1.2.1. Síntesi de la situació actual.	9
2.1.2.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	10
2.1.2.3. Conclusions.....	14
2.1.3. Sistemes naturals.	16
2.1.3.1. Síntesi de la situació actual.	16
2.1.3.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	17
2.1.3.3. Conclusions.....	22
2.1.4. Mobilitat.	23
2.1.4.1. Síntesi de la situació actual.	23
2.1.4.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	24
2.1.4.3. Conclusions.....	29
2.1.5. Incidència de les activitats econòmiques.....	30
2.1.5.1. Síntesi de la situació actual.	30
2.1.5.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	31
2.1.5.3. Conclusions.....	33
2.1.6. Educació ambiental.	34
2.1.6.1. Síntesi de la situació actual.	34
2.1.6.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	34
2.1.6.3. Conclusions.....	36
2.2. VECTORS AMBIENTALS.	37

2.2.1. Aigües.....	37
2.2.1.1. Síntesi de la situació actual.	37
2.2.1.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	38
2.2.1.3. Conclusions.....	44
2.2.2. Residus.....	47
2.2.2.1. Síntesi de la situació actual.	47
2.2.2.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	49
2.2.2.3. Conclusions.....	54
2.2.3. Contaminació atmosfèrica.....	57
2.2.3.1. Síntesi de la situació actual.	57
2.2.3.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	60
2.2.3.3. Conclusions.....	61
2.2.4. Soroll.....	62
2.2.4.1. Síntesi de la situació actual.	62
2.2.4.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	63
2.2.4.3. Conclusions.....	66
2.2.5. Energia.	68
2.2.5.1. Síntesi de la situació actual.	68
2.2.5.2. Elements significatius per a la diagnosi.....	69
2.2.5.3. Conclusions.....	73
3. DIAGNOSI GLOBAL.....	75